

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 10, 1980

Nr. 238

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Sovietinė valdžia, "LKB Kronika" ir Bažnyčia Lietuvoje

KONTAKTAI SU
VAKARŲ PASAULIU
(Tęsinys)

Visiškai žalingi Bažnyčiai kontaktai su Vakarais — Lietuvos kunigų važinėjimai į Berlyną "taikos" konferencijoms. Šios rūšies kunigų delegacijos suformuoja KGB per Religių reikalų tarybą. Kurijoms visiškai tyli. Kadangi "taikos" konferencijos siunčiamų kunigų didesnė dalis yra KGB kolaborantai, tai kokia bažnytinės problemos su jais gali svarstyti Vakarų pasaulio kunigai?

Labiausiai pagedautini turistai — kunigai ir pasauliečiai — iš Vakarų. Atvykę į Lietuvą, jie žinias apie Bažnyčios padėtį turėtų rinkti ne iš atsitiktinių šaltinių, bet pasistengti surasti patikimą informaciją. Iki šiol, atvykę iš užsienio (Lenkijos, JAV ir kt.), kunigai dažnai patekdavo ant KGB meškerės ir informaciją apie Lietuvos Katalikų Bažnyčią rinkdavo, bendraudami su kunigais — KGB bendradarbiais.

5. KUNIGŲ TARYBOS

1979 m. Lietuvoje pradėjo kurtis Kunigų tarybos, kurios, pagal Vatikano II susirinkimo nutarimus, gali veikti kiekvienoje vyskupijoje. Kunigai su džiaugsmu išklaušė apie tarybas kelias Vatikano radijo laidas, įnešusias rūpinimą klausimu daug šviesos. RRT igaliotinis Anilionis perspėjo Lietuvos Ordinarus būti atsargiems su tomis tarybomis, o vėliau pradėjo skelbti, kad Kunigų tarybas organizuoja kunigai "eks

tremistai". Š. m. igaliotinis Anilionis pranešė Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos dekanams, kad vyskupas Povilonis jam sakęs, jog, popiežiaus nuomone, Kunigų tarybos Lietuvoje nereikalingos.

Kodėl sovietinė valdžia nenori Kunigų tarybų?

Atsakymas paaiškėja, išgilinus, kokių būdu valdžia mėgina administruoti Bažnyčią. RRT igaliotinis visur kišasi į Bažnyčios vidaus rekalus: neleidžia vyskupui laisvai kilti kunigus, priimti klerikų į Seminariją, teikti Sutvirtinimo sakramentą ir t. t.

Visą šitą kišimąsi sovietinė valdžia maskuoja, kad atrodytu, jog Ordinariui savarankiškai tvarkė savo vyskupijas. Esant kunigų taryboms, šis maskavimas tapo neįmanomas. Šiuo metu RRT igaliotinis prievartauja Ordinarus, neturintis jokio užnugario. Veikiant Kunigų taryboms, vyskupas ar vyskupijos valdytojas lengviau galėtų spirti prieš šią prievartą. Jis galėtų pasakyti: "Aš turiu šį kunigą perkelti, nes perkeltimo pagedauja Kunigų taryba. Arba: "Aš turiu Sutvirtinimo sakramentą teikti N. parapišyje, nes Kunigų taryba tvirtina, kad tai naudinga pastoracijai". RRT igaliotinis dažnai būtu tiesiog neįmanoma priešintis, nes, priešingu atveju, visi akivaizdžiai matytų, jog jis, o ne vyskupas ar valdytojas administruoja Bažnyčią. Taigi Kunigų tarybos yra gyvybiškai būtinos, nes visa, kas iki šiol buvo daroma slapta, turėtų išeiti į dienos šviesą.

(Bus daugiau)

UGANDA ŽLUNGA

Aminą nuvertus, nebeliko tvarkos

Kampala. — Robin Knight, žurnalo "U. S. News and World Report" korespondentas, aplanęs Ugandą, rašo apie visišką valdymo sistemos sugriuvimą. Ka da šalį valdė karinis diktatorius Idi Amin, valstybė eksportuodavo tabaką, medvilnę, kavą, arbatą, cukrų. Įmonės gamindavo cementą, plieną, dirbo vario kasyklos. Kampala buvo lankoma užsienio turistų, kurie sakydavo, kad tas prie Viktorijos ežero stovįs miestas yra gražiausias Afrikoje. Tiesa, diktatorius Aminas buvo keistas valdovas, niekas Ugandoje nesvajodavo apie jo sugrįžimą, tačiau valstybėje buvo tvarka, nors valdžia nesilaikė demokratinių dėsnių ir nebuvo gerbiama žmogaus teisės.

Šiandien, rašo Knight, ši derlinga ir žemės turtais apdovano-ta šalis yra visiškai bankroto. Kraštas susiskaldęs, viešpatauja korupcija, keturios vyriausybės susmuko ir valstybė tvarko pusiau karinę diktatūrą. Vienas žymių politikų Paul Semogere re pasakė korespondentui: "Ligoninėse nėra vaistų, mokyklose nėra knygų. Pramonė baigia su-žlugti ir šiaurėje žmonės badauja".

Korespondentas rašo, kad par-duotuvės tuščios. Jos daugiau-sia priklausė 40,000 Azijos kil-mės žmonių, kuriuos Aminas iš-varė. Niekas nerenka miesto šiukšlių, pastatai griūna, mies-

to gatvės pilnos duobių. Elektra, vanduo, kanalizacijos sistema kas dien nutraukiama. Viena pui-kiausių ligoninių Afrikoje — Mulago neturi vaistų, elektros srovės ir pacientai miršta iš ba-do žiurkių pilnos palatos. LuZi re kalėjime šiuo metu laikoma 4,000 kalinių, kurių dauguma niekad nebuvo teisti, kaliniai išsi-laiko gaudydami kates ir jas val-gydami.

Amerika, Britanija, Europos Rinkos valstybės bandė siųsti maistą, vaistus, tačiau siuntos tuot pat išgrobstomos. Policijos valdininkai žemos moralės, ne-bando eiti pareigų. Todėl gatvė-se pilna ginkluotų gaujų, ku-rios plėšia, vagia, ką gali. Užsie-niečiai, daugiausia diplomatai ar šalpos organizacijų atstovai, ne-šioja ginklų ir namuose laiko ašarinių dujų granatas. Ir taip juos dažnai apiplošia girti kareiviai. Infliacija nežmoniška, apie 400 nuoš. per metus. Plytelės muilo kainuoja 11 dol., butelis alaus — 14 dol. Ryžiai, valgom-a alyva, miltai retai gaunami lega-liais būdais. Produktams pasiro-džius parduotuvėse, gatvėse kyla kovos.

Anksčiau Ugandą dažnai lan-kydavo turistai. Valstybė turėjo puikius laukinių žvėrių drausti-nius, kuriuos turistai apžiūrėda-vu. Dabar žvėrys baigia išnykti. Jie medžiojami maistui. Svarbiausia, kad Ugandos gy-

Czesław Miłosz, kuriam paskirta 1980 metų Nobelio literatūros premija

Karinė Maskvos sutartis su Sirija

Brežnevas Vakarams: Nekiškite rankų!

Maskva. — Sirijos delegacija lankėsi Maskvoje, vadovaujama prezidento Hafez Assad, kuris ke- lis kart skelbė, jog Irano — Irako konflikte jis remia Iraną. Assa- das ir Brežnevas pasirašė 20 metų draugystės ir kooperavi-mo sutartį. Sovietų žinių agen-tūra "Tass" paskelbė, jog abi ša- lys nutarė plačiau išvystyti ben-dradarbiavimą karinėje srityje, pasiremdamos atskirais susitari-mais, kurių tikslas stiprinti gy- nybos pajėgumą. Sutarties teks- tas nebuvo skelbiamas, tačiau ara- bų sluoksnių žiniomis, sutartis leidžia sovietams įvesti savo ka- rines jėgas į Sirijos teritoriją. Dip- lomatai Sirijos sostinėje tvirtina, kad sutartis įpareigoja Sovietų Sąjungą ginti Siriją ir ji tampa

beveik Varšuvos pakto narė. Sovietų prezidentas Brežnevas Sirijos prezidentui surengtame bankete pasakė kalbą, kurioje pa- brėžė, kad Sovietų Sąjunga nesiki- ši į Viduriniuose Rytuose vyks- tantį karą ir patarė Vakarų val- stybėms neikišti rankų į ten kilusį konfliktą. Jis pasakė, kad imperi- alistai tikisi vėl dominuoti Irano ir planuoja įvairius samokslus. Brežnevas pasakė, kad Persijos įlanka yra ten esančių valstybių reikalas ir niekas neturi teisės ki- štis į tuos reikalus.

Kalbėdamas apie sutartį su Si- riją, Brežnevas pasakė, kad ji patarnaus Viduriniųjų Rytų padėčiai ir padės ten įgyvendinti tikrą ir pastovią taiką. Sutartis nesanti nukreipta prieš jokią tre- čią valstybę. Sutartis pasirašyta taikos tikslais, o ne karo, pasakė Brežnevas.

Pakeitimai lenkų vyriausybėje

Varšuva. — Lenkijos seimas patvirtino reformuotą vyriausy- bę, iš kurios išmesti šeši minis- teriai. Pareigų neteko plieno ministeris Kaim, kasyklų — Lej- czak, kultūros — Najdowski ir ministeriai be portfelio: Kamins- ki, Sielanko ir Bejm.

Premjeras Józef Piłsudski pas- kelbė, kad jis turės du vicepremi- erus: Stanisław Kowalczyk, bu- vusį policijos ir saugumo minis- terį ir Stanisław Mach, buvusį lengvosios pramonės ministerį.

Parlamentas įsteigė naują Vy- riausią kontrolės tarybą, kuriai vadovauti paskiriamas Mieczysław Moczar, pagarsėjęs saugumo po- licijos viršininkas. Jam teks aiš- kinti kyšininkus, išieškotojus, valstybės turto grobstytojus. Bu- vęs televizijos ir radijo viršini- kas Sędziński neteko seimo na- rio imuniteto ir bus greit teisiam- as už įvairius savo galios pikt- naudojimus.

ventojai nieko geresnio nebesiti- ki, nesiekia ir pesimistiškai žiūri į ateitį, nebenturi jokių vilčių. Ka- rinė taryba pažadėjo laisvus, de- mokratinius rinkimus, tačiau visi- tikisi, kad jie nebus nei laisvi, nei teisingi. Bus išrinktas marksistas Obote, kurį Aminas nuvertė 1971 m. Rinkimai pažadėti gruodžio mėnesį, tačiau piliečiai nesitiki, kad reikalai po rinkimų pasikeis.

Marokas gavęs smarkų smūgį

Rabat. — Polisario sukilė- liai, kurie kovoja, Alžiro remiami, dėl Vakarinės Sacharos atplėši- mo nuo Maroko ir nepriklausom- os valstybės įsteigimo, paskelbė, kad pietiniame Maroke, prie Ras- el Khanfa miesto, įvyko sunkūs mūšiai, kuriuose sukilėliai sumu- šė tris Maroko pulkus ir vieną specialią "El Arak" brigadą. Žu- vo šimtai Maroko kareivių, daug ginklų, arba pateko į suki- lėlių rankas arba buvo su- naikinti. Mūšiai šiose apylin- kėse prasidėjo rugsėjo mėnesį.

Studija apie juodųjų armiją

Washingtonas. — Gynybos de- partamentas ir Fordo fondas už- sakė Brookings institute studiją apie JAV armiją ir gynybos jė- gų ryšį su mažumomis. Martin Binkin, instituto tyrinėtojas nu- rodė, kad Amerikoje įsteigus sava- norių kariuomenę, panaikinus ka- rinę prievolę, atsirado pavojus, kad kariuomenės eilės bus užpil- dytos vargšais, mažumų nariais, menko išsilavinimo vyrais. Ka- da prievolės laikais kariuomenė- je buvo 12 nuoš. juodųjų kareiv- ių, šiandien juodieji sudaro jau daugiau kaip trečdali savanorių ir jų skaičius vis auga.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iš Indijos į Romą atvyko Tibeto dvasinis vadovas Dalai La- ma, kuris susitiks Vatikane su popiežium Jonu Paulium II-ju.

— Japonų Nihon jūros ben- drovė paskelbė, jog pavyko su- rasti 1904 metų kare su Rusi- ja nuskandintą laivą "Admiral Nachimov". Jame rasti bran- giųjų metalų: aukso, platinos ir sidabro turtai vertinami 3,8 bil- dol.

— Kanados parlamentas pra- dėjo debatus apie konstitucijos klausimą. Iki šiol Kanada remia- si "kolonialine" konstitucija — Britų Šiaurės Amerikos aktu, kurį pakeisti ar papildyti gali tik Bri- tanija.

— Švedijos gynybos ministeri- ja atšaukė paslaptingo povande- ninio laivo gaudymą. Sovietų laivas kelias savaites slankiojo švedų teritoriniuose vandenys.

— Prezidentinis respublikonų partijos kandidatas Ronald Reagan ir jo partneris George Bush buvo painformuoti CIA agentūros pa- reigūnų apie Irano — Irako pa- dėtį. Panašias informacijas gavo ir nepriklausomas kandidatas An- dersonas.

— Bahamų salų gynybos lai- vas išgelbėjo iš skėstančio laivo apie 200 pabėgėlių iš Haiti salos.

— Jungtinis Tautų maisto programos agentūra paskyrė 11, 600 tonų kviečių Vietnamui, kuris nukentėjo nuo smarkios audros.

— JAV septynių laivyno karo laivus "Blue Ridge" išgelbėjo ne- toli Filipinų 91 vietnamietį pa- bėgėlių.

— Ateinančią savaitę į Wa- shingtoną atvyks Egipto vicepre- zidentas Hoshi Mubarak, kuris atveš prezidentui Carteriui Egip- to prezidento Sadato laišką. De- rybos tarp Egipto, Izraelio ir JAV dėl palestiniečių klausimo prasi- dės spalio 14 d.

Fanatikų komisija

Teheranas. — Irano parlamen- tas sudarė septynių narių komisi- ją, kuri svarstys amerikiečių įkai- tų reikalus. Charekteringa, kad komisijos pirmininkas yra tas pats mulla Moosavi, kuris plana- vo ir vadovavo JAV ambasados puolimui ir įkaičių pagrobimui. Ir- kiti komisijos nariai žinomi reli- giniai fanatikai. Komisija reko- menduos parlamentui, ką daryti su amerikiečiais. Daugelis jos na- rių jau yra pasisakę už teismą ir įkaičių nubaudimą.

Kinijos šventė

Pekinas. — Spalio 1 d. Kinijo- je buvo švenčiama, nes Kinija mi- nėjo 31-mąją metinę sukaiktį nuo 1949 metų Liaudies respublikos į- steigimo. Šventė praėjo be dides- nių mitingų ar kariuomenės para- dų. Vyriausybės atsišaukime bu- vus kalbama apie pramonės ir že- mės ūkio reformas ir apie sovie- tų ekspansijos keliama grėsme. Valdžia pasisakė už artimesnius ryšius su Vakarais.

Saudi Arabija padidins gamybą

Londonas. — Pasauliniuose naftos pramonės centruose pa- sklando žinia, kurią patvirtino Saudi Arabija, jog sumažėjus naf- tos gamybai Irane ir Irake, Saudi Arabija nutarė padidinti 10 nuoš. savo naftos gamybą. Laikiniai Sau- di Arabija gamins 10,4 mil. statu- nių naftos per dieną, nors prieš mėnesį planavo gamybą suma- žinti.

CZESŁAW MIŁOSZ - NOBELIO LAUREATAS

Laimėjo 1980 m. literatūros premiją

Stockholmas. — Ketvirtadie- nį visos JAV žinių agentūros paskelbė, kad 1980 m. Nobelio literatūros premija paskirta Lie- tuvoje gimusiam rašytojui, poe- tui Czesław Miłosz. Laureatas yra gimęs 1911 m. birželio 30 d. Šetėnių kaime, Kėdainių apskrityje, Aleksandro ir Veronikos Miłoszyk šeimoje. Vaikystėje su tėvu, kuris dirbo kaip civilinis inžinierius prie Jenisėjaus upės, gyveno Sibire, tačiau grįžo į Lietuvą, 1921 m. įstojo į Vil- niaus gimnaziją ir baigė Vil- niaus universitetą. Jo pirmieji

poezijos bandymai spausdinti 1930 m. "Alma Mater Vilnen- sis" žurnale.

Česlovas Miłoszas (Oskaro Mi- lašiaus giminaitis), poetas, pro- zininkas, filosofas, baigęs teisių mokslus, literatūros istorikas, šiuo metu yra Berkeley univer- siteto Kalifornijoje profesorius. Lietuvių bičiulis, yra vertęs lie- tuvių kūrįbą į lenkų kalbą.

Žydai atkėsijo ne tam asmeniui

Paryžius. — Prancūzijos prezi- dentas Valery Giscard d'Estaing pasakė kalbą, kurioje pasmerkė prieš žydus nukreiptus išsišči- mus ir užtikrino 650,000 Prancū- zijos žydų, kad Prancūzijoje jiems bus sudarytos saugaus, nor- malaus gyvenimo sąlygos. Jis pasmerkė rasizmą, terorizmą, netoleranciją.

Panašiai parlamente kalbėjo premjeras Raymond Barre, at- metęs kairiųjų partijų kaltini- mus, kad jo vyriausybė nekovoja su teroristais.

Paryžiuje grupė žydų, pasiva- dinusi Žydų brigada, įsibrovė į Charles Bousquet butą ir apipylė jo veidą su sieros rūgštimi. Už pultojo sūnus, nuvežęs tėvą į li- goninę, pasakė, kad žydai pada- rė klaidą. Naciams simpatizuo- jantieji laikraščio tarnautojas yra Pierre Bousquet. Jo tėvas, 84 me- tų amžiaus, niekad neturėjo nie- ko bendro nei su naciais, nei su kitomis grupėmis. Žydų brigada paskelbė, kad ji atteityje žudys na- cių grupės rėmėjus.

Iranas vėl puolė Irako sostinę

Bagdadas. — Trys "Fantom", amerikiečių gamybos Irano lėk- tuvai trečiadienio naktį vėl puo- lė Irako sostinę ir padarė nema- žai žalos. Irano aviacija puolė ir du Irako naftos centrus valstybės šiaurėje. Teherano radijas paskel- bė, kad karinės jėgos pradėjo priešpuolį, kurio tikslas atsiimti teritoriją, kurią užėmė Irako jė- gos, pradėjusios šį karą rugsėjo 22 d.

Kaip jau rašyta, Kohrramshah ro uoste, Irano pusėje, stovėjo už- sienio prekiniai laivai, kuriuos užblokavo karo veiksmai. Treči- adienį tuos laivus apšaudė Irano artilerija, keli laivai nuskendo, ki- ti užsidėgė. Jūreiviai, kurie palikę laivus, bandė plaukti į kitą Shatt al Arab upės pusę, į Iraką, buvo apšaudyti kulkosvaidžiu. Ypač daug žuvo Indijos prekinio laivo igulos jūreivių. Irako pranešimu, Basroje priešlaiką gavo 120 už- sienio jūreivių.

Bagdado kariniame pranešime pripažįstama, kad Irako jėgos pra- rado du lėktuvus, tris tankus ir 56 kareivius sužeistais ir užmuš- tais. Irakas numušė 10 Irano he- likopterius, sunaikinęs 9 tankus ir nušovęs 40 iraniečių.

KALENDORIUS

Spalio 10 d.: Pranciškus, Eu- lampija, Gilvydas, Aukšė
Spalio 11 d.: Germanas, Zina- ida, Beraustas, Daugvydė
Saulė teka 6:56, leidžiasi 6:19.

ORAS

Debesuota, su pragieduliais, temperatūra d'ena 70 la., naktį 50 laipsnių.

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 347-1729, darbe 269-7557

IŠ PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGV. ATLETIKOS PIRMENYBIŲ

(Tęsinys)

Kiekvienoje klasėje už iškiliausią pasekmę pabaltiečių pirmenybėse buvo skiriamos specialios dovanos — plaketės, kurių laimėtojus pateikiame:

Vyrų klasėje — Arvydas Barkauskas (L. Tauras) už diską — 47.61 m. — 829 t.; **Motery kl.** — Rūta Maželytė (Žaibas) — už rutulį (4 kg) — 10.57 m. — 692 t.; **Jaunių A.** — Tadas Kijauskas (Ž) — už 100 m — 11.4 sek. — 710 t.; **Jaunių B.** — Gytis Barzdukas (Ž) — už 400 m — 55.6 sek. — 924 t.; **Mergaičių B.** — Vida Kijauskaitė (Ž) — už 200 m — 29.3 sek. — 525 t.; **Jaunių C.** — R. Novak (Ž) — už 200 m — 26.1 sek. — 754 t.; **Mergaičių C.** — Ina Balseytė (T. Vytis) — už rutulį (6 lb.) — 9.49 m. — 433 t.; **Jaunių D.** — Jonas Natkevičius (Ž) — už 200 m — 29.6 sek. — 506 t.; **Mergaičių D.** — Adria Motiejūnaitė (Ž) — už 400 m — 1:09.7 min. — 518 t.; **Jaunių E.** — A. Žalauškas (Aušra) — už 500 m — 1:10.7 min. — 377 t.; **Mergaičių E.** — E. Vilmanis (Latvė) — už 500 m — 1:10.7 min. — 201 t.; **Geriausia lietuvaitė** — Lina Kijauskaitė (Ž) už 200 m — 36.0 sek. — 180 t.

Iškiliausias pasekmę vyrų ir jaunių A klasėse atrenkamos pagal I.A.A.F. tarptautines vertinimo tabelas, o moterų ir visose kitose jaunių ir mergaičių klasėse — pagal I.A.A.F. moterų tabelas.

(* žvaigždutė prieš rungtį reiškia naują pabaltiečių rekordą; # prieš lietuvio pavardę reiškia naują lietuvio pirmenybių rekordą).

Motery klase

100 m: R. Malinauskaitė (A) 6:43.0 min.; **I tolį:** 1) A. Kankis (La) 4.54m; 2) L. Keršytė (A) 4.10 m (13'—5.5"); **I aukštį:** L. Preiss (La) 1.35 m; 3) V. Kijauskaitė (Ž) 1.25 (4'—1.4"); **Rutulys (4 kg):** R. Maželytė (Ž) 10.57 m; **Diskas:** 1) A. Banak (P) 29.53 m; 2) R. Maželytė (Ž) 25.72 m; **Ietis:** 1) A. Banak (P) 30.60 m; 2) R. Maželytė (Ž) 29.90 m; **4x100 m:** Žaibas (A. Motiejūnaitė, V. Kijauskaitė, K. Biliūnaitė, R. Maželytė) 56.2.

Mergaičių E klasė (1970 m. gim. ir jaunesnės)
60 m: 1) E. Vilmanis (La) 10.0 sek.; 2) L. Kijauskaitė (Ž) 10.1 sek.; **200 m:** Lina Kijauskaitė (Ž) 36.0 sek.; **I tolį:** 1) E. Vilmanis (La) 3.00 m; 2) L. Kijauskaitė (Ž) 2.68 m; **I aukštį:** 1) E. Vilmanis (La) 1.10 m; 2) K. Motiejūnaitė (Ž) 0.95 m; **Beisbolas:** 1) E. Vilmanis (La) 22.20 m; 2) L. Kijauskaitė (Ž) 16.90 m.

Mergaičių D klasė (1968—69 m. gim.)

100 m: # Indrė Čuplinskaitė (A) 14.2 sek.; *** 200 m:** Adria Motiejūnaitė (Ž) 31.0 sek.; *** 400 m:** # Adria Motiejūnaitė (Ž) 1:09.7 min.; *** 800 m:** # Aukšė Bankaitytė (Ž) 3:08.2 min.; **I tolį:** D. Grajauskaitė (H. Kovas) 3.60 m; **I aukštį:** I. Čuplinskaitė (A) 1.25 m; **Rutulys (6 lb.):** A. Bankaitytė (Ž) 6.60 m; *** 4x100 m Est.:** # Aušra 1:05.2 min (L. Freimanaitė, B. Marcinkevičiūtė, A. Belaišytė, I. Čuplinskaitė).

Mergaičių C klasė (1966—67 m. gim.)

100 m: 1) Kitta (P) 15.1 sek.; 2) M. Mayle (Ž) 15.3 sek.; **200 m:** 1) Kitta (P) 30.5 sek.; 2) D. Simanavičiūtė (A) 32.9 sek.; **400 m:** R. Malinauskaitė (A) 1:18.4 min.; **800 m:** A. Bankaitytė (Ž) 3:08.2 min.; **I tolį:** D. Simanavičiūtė (A) 3.90 m; **I aukštį:** D. Simanavičiūtė (A) 1.20 m; **Rutulys (6 lb.):** Ina Balseytė (T. Vytis) 9.49 m; **Ietis:** Ina Balseytė (T. Vytis); **4x100 m Est.:** Aušra 1:02.9.

Mergaičių B klasė (1964—65 m. gim.)

100 m: 1) M. Jarnok (P) 14.2 sek.; 2) V. Kijauskaitė (Ž) 14.5 sek.; **200 m:** V. Kijauskaitė (Ž) 29.3 sek.; **400 m:** M. Jarnok (P) 1:13.0 min.; **I tolį:** 1) M. Jarnok (P) 4.44 m; 2) V. Kijauskaitė (Ž) 4.29 m; **I aukštį:** 1) J. Metsala (E) 1.25 m; 2) V. Kijauskaitė (Ž) 1.25 m; **Rutulys (8 lb.):** Vida Kijauskaitė (Ž) 8.32 m; **Diskas:** # Kristina Biliūnaitė (Ž) 26.58 m; **Ietis:** H. Banak (P) 20.30 m; **4x100 m Est.:** Lenkės 1:00.1 min.

Algis Bielskus

ŠALFAS SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos visuotinis atstovų suvažiavimas įvyks lapkričio 8—9 dienomis Toronte, Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Kanadoje (Telefonas — (416) 532-3311).

Darbotvarkė

Šeštadienį, lapkr. 8 d. Pradžia 11 val. ryto: 1. Suvažiavimo atidarymas; 2. Invokacija; 3. Prezidiumo sudarymas; 4. Mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas; 5. Sveikinimai žodžiu ir raštu; 6. Praėjusio suvažiavimo protokolo skaitymas ir priėmimas; 7. Pranešimai žodžiu ir raštu: a) Centro valdybos pirmininko; b) Centro valdybos išdėstymo; c) Sporto apygardų vadovų: Kanados, Rytų, Vidurinių Vakarų; d) Pabaltiečių Sporto federacijos, Lietuvių sekcijos vadovo; e) Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovo; f) JAV LB Krašto valdybos atstovo; g) Kanados LB Krašto valdybos atstovo; h) Lietuvių Bendruomenės Švietimo Tarybos atstovo. 8. Pranešimai tik raštu — sporto šakų komitetų vadovų: a) Krepšinio, b) Tinklinio, c) Leng. atletikos, d) Plaukymo; e) Stalo Teniso, f) Lauko Teniso, g) Šachmatų, h) Šaudymo, i) Golfo, j) Slidinėjimo. 9. Garbės Teismo pranešimas. 10. Revizijos Komisijos pranešimas. 11. Diskusijos dėl visų pranešimų.

2—3 val. pietų pertrauka

12. 1981 m. ŠALFAS-gos varžybinis kalendorius; 13. Išeivijos Sporto Istorijos leidinio reikalai; 14. 1983 m. Pasaulio lietuvių sporto žaidynės; 15. Laisvų tautų olimpiada; 16. Išvyka į Australiją; 17. Lietuvių sporto fondas; 18. Garbės teismo statutas; 19. Klausimai, sumanymai, siūlymai; 20. Suvažiavimo rezoliucijų priėmimas; 21. Suvažiavimo uždarymas.

Pastaba: Suvažiavimo atstovams nesusėjęs darbotvarkės baigti šeštadienį, bus tęsiamas sekmadienį, lapkr. 9 d., pagal sutartą laiką.

Ši darbotvarkė dar nėra galutinė. Pagaudojantieji papildyti, prašomi savo pagaudojimus pranešti iki spalio 15 d. ŠALFAS-gos centro valdyba

MISRIŲ DVEJETŲ TURNYRAS IR GEGUŽINĖ

Chicago lietuvių Teniso klubas vasaros sezoną užbaigs ši sekmadienį mišrių dvejetų turnyrą ir gegužinę. Jis prasidės 10 val. ryto Marquette Parko aikštėse prie 67-tos ir St. Louis. Registracijos pas A. Kušeliauską, telef. 434-2265.

Neturintiems partnerių, jie bus surasti vietoje. Žiemos sezoną klubas numato pradėti „round robin“ varžybomis lapkričio mėn. 8 d. Wimbeldono teniso klube.

FUTBOLAS

PUIKI PERGALĖ PRIEŠ LIGHTNING

Kai per trejas paskutines rungtynes Lituanicos komanda neįkrito vieno įvarčio, net ir ištikimiausiems šalininkams kilo abejonės, ar ji dar laimės nors vienerias rungtynes? Rungtynės prieš Lightning kryžkelė: pralaimėjus teks skaičiuoti su galimybe iškristi. Laimėjus — reali galimybė pasidaryti sekcijos meistrui. Priklaušys, kaip komanda sužais likusias dvi savo rungtynes ir kaip kitos tos sekcijos komandos viena kita „nešios“.

Rungtynės oras pasitaisė idealus. Žiūrovų pilna tribūna, aplink aikštę ir prie vartų susigrūdę. Lituanicos komanda šiandien žaidžia baltomis uniformomis, nes jie svečiai, ne rengėjai. Abi komandos išsikiavo savo geriausiais sąstatais, kokius šiuo metu turi. Ligi puslaikio vidurio vyкта gyvas ir permainingas žaidimas, bet be rezultatų. Pagaliau po kelinio bandymo V. Pikšrys, gavęs gražią pasuotę iš Al. Krygerio, stipriu, žemu šūviu iš apie 20 metrų nuginkluoja puikų Lightning vartininką, kuris net nesusigauja, kad jau reikia kamuolį išimti iš tinklo — 1:0. Kaip ir visada tokiu atveju, po gauto įvarčio seka nukentėjusių aršūs antpuoliai rezultatai išlyginti, kurie nepasiseka.

Antro puslaikio pradžioje šešiolikmetis Mark Jenigas, arba Jenigas IV, gauna raudoną kortelę ir turi apleisti aikštę.

— Tai progresas, — kažkas pastebi. Tėvas Henrikas per 30 metų žaidimas nėra buvęs taip pagerbtas...

Likus žaisti su 10 žaidėjų, pasidarė komandai žymiai sunkiau. Nebuvo lengva ir ankščiau, nes Lightning pasiryžę žūti nepralaimėti. Jiems tikrai gresia iškritimas į žemesnę divizioną. Bet Lituanicos gynimas ir vartininkas, kurie jau turi savo išdirbtą markę, kaip stipriausias divizione (tik 11 įvarčių gauta), neduoda daug vilčių. Gi puolimas, šį kartą operuodamas daugiau kraštais, sukuria pavojingą situaciją prie Lightning vartų. Neišnaudojus keleto jų, 12 minutėje Algis Krygeris iš kelių metrų „išutino“ antrąjį įvartį, apdraudamas savo komandą nuo pralaimėjimo. Ir po to įvarčio lenkai nesugniužo, bet išvystė karštą ir pavojingą ofenzivą, kuri sudužo į Lituanicos taktišką gynybą ir kamuolio prielankumą. Be kamuolio — nieko nepadarysi...

Lituanicos komanda žaidė vyriškai ir apgalvotai. Puolime V. Pikšrys parodė didelį norą laimėti ir gražiai jį (puolimą) tempė. Vidurio linijoje J. Kearny išstvermingai darbėsi ir produktingas. Visa komanda šį kartą galėjo tik gerėti.

Rezervas tęsia pergalę. Šį kartą jie įveikė Lightning rezervą 2:1. Komandos pasiekimo raktas — vartin. Don. Vidurio aikštėje puikiai sužaidė R.

Žiupsnys. Daugiau padirbėjęs jis būtų geras ramstis vyrų komandai. Bet jo pirmoji meilė — tinklinis neleidžia.

J.J.

Paskutinės rungtynės Marquette Parke

Ši sekmadienį, spalio mėn. 12 d., Lituanicos vyrų komanda žais paskutines šio sezono rungtynes Marquette Parke. Priešininku bus ukrainiečių komanda Lions. Numatoma, kad rungtynės prieš Lions bus sunkios ir kietos, nes ir jie randasi pirmoje pavojaus zonoje.

Lituanicos komanda, atsiveikindama su mieliais ir entuziastingais žiūrovais, žais pačiu geriausiu, šiuo metu turimu, sąstatu. Rungtynių pradžia 3 val. po pietų. Rezervas žais 1 val.

TRUMPAI

— Pasaulio pirmenybių kvalifikacinėse Suomija pralaimi Austrijai 0-2, ir po pralaimėjimų prieš Albaniją ir Bulgariją patekti į Ispaniją nebūtinai vilties. Turkija netikėtai pas aave pralaimi Ispanijai 1-3. Jugoslavija laimi prieš Daniją 2-1, o Norvegija baigia lygioniu su Rumunija 1-1.

— Franz Beckenbauer atsiveikino su Cosmos prie 72,000 rungtynėse tarp Cosmos ir Š. Amerikos rinktinės. Rinktinė laimėjo 3-2 su garsiojo Pelės ir čikagiečio K. H. Granitra įvarčiais.

— Vietoj F. Beckenbauerio Cosmos gavo B. Schastei iš F. C. Koeln už 3 mil. dol. Jis ypač puikiai pasirodė Europos pirmenybėse.

— Populiariausiam V. Vokietijos sportininkui ir buv. pasaulio sunkaus svorio bokso meistrui Mas Schmelingui šioje 75 metų. Jis vis dar lankosi futbolo rungtynėse, nes jaunystėje pats buvo geras žaidėjas.

— F.C. Valencia atleido trenerį Di Stefano, nežinant, kad su juo buvo laimėję Europos taurių varžybas. Di Stefano yra vienas visų laikų geriausių centro puolėjų. Tačiau tai dar nereiškia, kad jis sekmingas treneris.

O. Gešventas

IVAIRUMAI

— Draugiškose rungtynėse Vengrija—Ispanija 2-2, Italija—Portugalija 3-1, Lenkija—Čekoslovakija 1-1 ir Švedija—Bulgarija 3-2.

— Buvęs Italijos rinktinės žaidėjas Paolo Rossi yra sušaudytas iki 1981 metų už įsivėlimą į ksyių skandalą. Savo populiarumo dėka surado kitus pragyvenimo šaltinius: jo pavarde reklamuoja sporto firmą, o be to jis dar yra perkraustymo kompanijos dalininkas.

— Tradicinės futbolo rungtynės tarp Škotijos ir Anglijos, škotai gaus tik 29,000 bilietų. Mat, bijoma, kad neat-

sitiktų kaip 1979 metais, kai škotai sukėlė muštynes, nemažai sužeidė, pridėd daug nuostolių, ir buvo virš 400 areštuotų.

Vytautas A. Krikščūnas LIETUVOS AUKSO MEDALIAI (Tęsinys)

Po plaukikų ir krepšininkų iš Maskvos olimpiados už aukso medalius grįžo ir rankinio žaidėjos Aldona Nenėnienė ir Sigitas Mažeikaite.

Aldona Nenėnienė, gimusi 1949 metais, baigė Kauno Kūno Kultūros Institutą ir yra Kauno sporto komiteto instruktorė. Žaidžia už Kauno Žalgirį, o nuo 1972 metų už Sąjungos rinktinę. Pasipuošusi aukso medaliu Montreale olimpiadoje, laimėjusi pasaulio meistrės titulą, sidabro medalių spartakiadoje, ji gerai kovoja Maskvos olimpiadoje, surenka nemažą įvartų ir pelnytai pasipuošia antru aukso medaliu.

Sigitas Mažeikaite, gimusi 1955 metais, studijuoja Vilniaus lengvosios pramonės institute ir žaidžia už Vilniaus „Eglės“ komandą. Nuo 1978 m. žaidžia už Sąjungos rinktinę, laimėjo sidabro medalius pasaulio jaunių ir moterų pirmenybėse bei spartakiadoje, o Maskvoje savo karjerą papuošė ir aukso medaliu.

MISLĖS KETURGYSLĖS

Grigas grigulis
Mislė atsigulęs,
Lapą pasiklojęs,
Lapą užsiklojęs.

(Agurkas)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nusiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaigintis	25.00	15.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuaukdotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ATLYGINIMAS UŽ JAUČIUS, KARVES IR KITOKIUS GYVULIUS

O jeigu kas pavogtų jautį ar karvę, ar kiaulę, ar paršą, ar avių, ar ožką, tai jis turės sumokėti penkiasdešimt grašių už jautį, puskaip grašių už karvę, puskaip grašių už paršą, penkiolika grašių už kiaulę, dvylika grašių už avių, dvylika grašių už ožką, tris grašius už paršiuką, tris grašius už eriučią, šešis grašius už pusparšį, puskaip grašių už pusparšį, puskaip grašių už kuilį. O jeigu kas nors pagrobų kurį minėtųjų gyvulių ir tas gyvulys nudvestų, tai turi sumokėti už kiekvieną nudvestą pagal jo vertę, o taip pat ir atlyginimą už grobimą.

(Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės 1529 m. statutas)

Vos ne visą savo gyvenimą lietuvių leksikografai paskyrė A. Juška. Jo lietuvių kalbos žodyną (reikšmės čia buvo aiškinamos rusų ir lenkų kalbomis) 1897 m. pradėjo leisti Rusijos mokslų akademijos žodyno tomas (iki žodžio kukoštuoti). Prie šio žodyno redagavimo ir leidimo nemaža prisidėjo žymusis rusų kalbininkas F. Fortunatovas, mūsų kalbininkai J. Jablonskis, K. Būga ir kt.

A. Sabaliauskas

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OL 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪNIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. pop. Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik namams.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Egin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 388-4425, 373-6225, 384-9975

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr.,

Okupanto propaganda ir MEDALIAI KOLONISTAMS

Šiemet Vilniuje išleista „Žurnalistika“, jau septintoji knyga tokiu pavadinimu. Besklaidant darosi koku matant, kiek leidėjams mažai terūpi tikrieji žurnalistikos klausimai ir kaip viskas daugiausia telkiama į okupantams naudingą propagandą. Pradedama komunistinių leidinių Vilniuje istorija, net ir joje visą puslapį užimanti iliustracija: „Den krasnoj armiji“ (Raudonosios armijos diena). Reklamuojami kiti rusiškieji Vilniaus komunistų leidiniai: „Fakel komunizma“, „Ežednievnik Zvezdy“, „Komunist“, „Izviestija“, dedant net jų nuotraukas.

„Fotomeistr“ (taip vadinama tame leidinyje) nuotraukų tarpan būtinai įbruktas ir JAV komunistų agitatorė Angela Davis. Ji nieko bendro neturi su lietuviška žurnalistika. Daugumas straipsnių vis apie įvairiausius komunistinius leidinius, specialiai straipsniu pagerbiant ir Maskvos tironų atstovą Brežnevą.

Leidinyje išryškina, kiek daug dabar rusų kolonistų įdinta į atsakingus spaudos postus Lietuvoje ir kaip jie dabar išaukštinti, apkabinti medaliais ir garbės pažymėjimais, įtraukimais į garbės sąrašus Nusipelnusio žurnalisto vardas suteiktas Michailui Lavrineciui, „Červony standart“ laikraščio partijos gyvenimo skyriaus vedėjui. Garbės vardas suteiktas Nikolajui Solovjovui, Vilniaus valst. Kapsuko universiteto docentui.

Skelbiama, kad TSRS ordinais apdovanoti: Darbo raudonosios vėliavos ordinu Pavel Gelbak, Lietuvos leidžiamą „Komunisto“ žurnalo vyr. redaktorius. Aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštais apdovanoti Eštera Efron, „Komunisto“ redaktorė, Anatolij Fainblum — „Panevėžio tiesos“ redaktorius pavaduotojas, Isaak Karlin „Komunisto“ žurnalo skyriaus vedėjas, Grigorij Konduralov — „Červony standart“ vyr. redaktorius, Piotr Koniuchov — Liet. kom. partijos centro kom. leidyklos darbuotojas, Miron Moskvina — „Komunisto“ žurnalo ats. sekretoriaus pavaduotojas, Boris Ošerov — „Červony standart“ skyriaus vedėjas Zoya Šundrik — „Červony standart“ stilistė. T. Žetkov — Lietuvos komjaunimo premijos laureatas. Žurnalistų delegacijai vykstant į Sniatkos gyvenvietę, juos lydėjo „Liaudies deputatų tarybos pirmininkas S. Prochorenka“.

Tarp naujų paskyrimų skaitome: Vasilij Baranovski „Litva literatūra“ vyr. red. pavaduotojas. Tarp mirusių suminimas Sergej Televnoj, „Sovieteskaja Litva“ laikraščio darbuotojas, kilęs iš Kubanės, taip pat Aleksandr Anuškin, buvęs ilgametis „Sovieteskaja Litva“ redaktorius.

Tarp išleidusių knygų okupuotos Lietuvos žurnalistų minimi: A. Prokopavič, S. Samsonenka. Žurnalistikos teorijos ir praktikos Lietuvoje išleisti veikalai sąrašė beveik pusę yra išleisti rusų kalba leidiniai. Tas pats fotografijos, radijo, televizijos bibliografijos. Specialus sąrašas siūlomų perskaityti knygų. Čia išvardintos vien tik rusiškos.

Tos pavardės, tie laikraščiai ir kitokie leidiniai yra gyvas

liudijimas, kaip vykdoma rusifikacija, panaudojant spaudą ir kitas masinio informavimo priemones.

Kai mes prisimename, kad rusifikacija jau imama pradėti nuo vaikų darželių, stiprinama pradžios mokyklose ir gimnazijose. Kai universitete gera dalis paskaitų jau dėstoma rusiškai, kai disertacijos jau verčiamos rašyti rusų kalba, kai tiek daug rusiškų leidinių leidžiama Lietuvoje, išryškėja, kaip labai plečiama rusifikacija, ir tai ne vien per spaudą, susizinojimo įstaigas, bet ir visuomeniniame gyvenime. Juk daug kur valdančios partijos — komunistų — susirinkimuose vyrauja rusų kalba. Jau ir organizacijose pratinama vartoti rusų kalbą. Įstaigų susirašinėjimams kas kart labiau vedomi rusų kalba.

Tuos okupanto nutautinimo darbus mes jautriai sutinkame. Apie tai reikia daugiau informuoti laisvojo pasaulio spaudą ir įvairiomis kitomis progomis. Iš kitos pusės reikia stiprinti lietuvių išėjimo, mūsų jaunime, kad laisvajame pasaulyje augtų ir reikštų naujos lietuviškos jėgos. Mūsų jaunieji lietuviai intelektualai turėtų drąsiau ir ryžtingiau rusinamos tautos skundą perduoti amerikiečių spaudoje.

Skaitydami apie rusų kolonistų medaliais apkabėjimą, aukštinti Lietuvoje, mes graudžiai sutinkame žinias, kad tikrųjų lietuvių daugelis išsiuntiami kariuomenėje tarnauti į svetimus kraštus. Kaskart labiau bauginantis žinios ateina apie lietuvių ir kitus pabaltiečius, gabenamus į Maskvos agresijos frontą Afganistane ir apie atvežamus žuvusiųjų karstus arba apie išvežtųjų į frontą visišką dingimą, kai jiems žuvus nenorima susilaukti neišgyviusios reakcijos. Kolonistai gabenami į Lietuvą, o lietuvių jau pasitaiko gabenamų į Afganistaną ir į sovietinius lagerius.

Munchene, Vokietijoje, jau antri metai leidžiamas dukart per mėnesį pasirodantis žmogaus teisių biuletenis „Vesti iz SSSR — USSR News Brief“. Redaktorius Kronidas Liubarskis čia skelbia vien tik apie areštus, teismus, kalinimus, krates, lauzant žmogaus teises Sovietų Sąjungoje ir Maskvos okupuotose kraštuose. Čia beveik kiekviename numeryje yra žinių ir apie okupantų skriaudžiamus lietuvius. Paskutiniuose numeriuose randame apie areštavimą leimanto ryšium su V. Skuodžio byla, apie to leidinio redakciją pasiekusias žinias, kad areštuotas Mečislovas Jurevičius, apie darytas krates A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus butuose.

Kaskart daugiau leidinių vakaruose registruoja okupanto žiaurios prievartos veiksmus. Istorijai pasiliks liudijimas apie Maskvos kolonializmo žiaurumą. Ta kruvina mūsų tautos priespauda tepaskatina visas patriotines jėgas ugdyti didesni savitarpį bendradarbiavimą; kad sunkioje ir ilgjoje kovoje dėl laisvės kiekvienas lietuviškos energijos trupinėlis būtų nukreiptas į vieną tikslą — organizuoti galingą šauksmą prieš okupanto skriaudas ir susilieti į vieningą frontą kovoje dėl laisvės.

J. Pr.

Juodas gaidys ant tvoros tupi, uodega iki žemės, balsas iki dangui.

Dz. Bokačas

(Varpas)

PALAIMA AR PRAKEIKIMAS?

Kalbant apie senstančius

J. SOLIŪNAS

Kiekviena diena mus stumia artyn prie senatvės. Kiekviena diena iš mūsų atima dalį jauniesnių dienų entuziamo ir pasiryžimo.

Klausimas: senatvė yra palaima ar prakeikimas?

Klausimas: palaima pačiam senstančiam ar ir visuomenei?

Klausimas: prakeikimas sau ar ir šeimai?

Štai keletas klausimų, kuriais rūpinasi ne tik kiekvienas individas, bet ir visa visuomenė, valstybės ir žmonija.

Rūpinasi — ar bent turėtų tai daryti — ir lietuviškoji bendruomenė. Kiekvienas lietuvis yra brangus turtas netik šiam kraštui, bet ir sava tautai.

Tad kas yra daroma padėti senatvės artėjantiems žmogui? Neseniai šio krašto prezidentas J. Carter pastebėjo, kad „kiekvieną dieną apie 5000 amerikiečių peržengia lemtingą 65-tą gimtadienį. Šis žingsnis yra nepaprastai svarbus tų žmonių gyvenime. Tai laikas, kada žmogus padidina pasirinkimų ar susiaurėjimų skaičius. Tai laikas, kada žmogus gali pramatyti glaudesni santykiavimą su savo šeima ir draugais, arba pasirenka senatvišką vienišumą“.

Iš tikro, turime sutikti su jo pastaba. Tas 65-tasis gimtadienis neretai pasmerkia asmenį vienokiai ar kitokiai atečiai. Tik pagalvokime: tą dieną neretas lietuvis padaro monumentalinį sprendimą: nustoja dirbti, uždaro savo nuosavą biznį, atsilanko socialinio gerbimo įstaigoje ir užsiregistruoja pensijos gavimui, arba pakeičia gyvenvietę.

Šis žingsnis — palaima ar prakeikimas? Kur eiti? Ką daryti? Kaip reaguoti į tą nepaprastą gyvenimo pakeitimą? Nėra abejonės, kad žmogų užpuola šimtai klausimų. Susiduriama su problema, kuri vienam žmogui atskaito keikvei neįmanoma. Juoba, kai daug tų pasikeitimų visiškai nepriklauso nuo paties vieno individo.

Kas ištis senstančiam žmogui ranką? Patarančia, parodančia, pamokančia.

Nėra abejonės, kad daugeliu atvejų už paramą žmogui yra atsakinga bendruomenė ir valstybė. Bendruomenė atsakinga už šiltą ir nuosirdžią aplinkos pasirinkimą, o valstybė — už būtiną medžiaginę gerovę.

Lietuvių bendruomenė, bent lig šiol, nebuvo per daug aktyvi padėti savo senstančiam

nariui. Buvo pasigendama organizuoto patarimo sukurti šiltesnę ir nuosirdesnę tautinę aplinką. Pavyzdžiui, nebuvo pakankamai išsamiai išstudijuota gyvenvietės pakeitimo problema. Trūksta informacinių žinių apie šio krašto valstybinį paramos tikimą pensininkui. Dažniau nebuvo planingai nurodoma kaip bėpensinginkaujas lietuvis galėtų planingiau praleisti savo laisvalaikį.

Maža išvada: lietuvių bendruomenė neretai turbūt prisidėjo prie pastatymo senstančių lietuvių ne palaimon, bet prakeikiman. Žodžiu, lietuvis lietuviui pagalėjo nuosirdžios aplinkos senatvės sukūrimą.

Ši valstybė taip pat yra dalinai kalta už savo neatšakingumą padėti senstančiam lietuviui. Daugel metų pralinko, kai nemaža dalis lietuvių tapo šio krašto gyventojais. Ir labai rūpestingais, darbščiai piliečiais. Tačiau, neretu atveju valstybė traktavo lietuvių kaip pavaičius.

Ar yra kas daroma padėti pagerinti?

Taip. Keletas pavyzdžių: Lietuvių Bendruomenės suaktyvino veiklą socialinėje gerovės srityje. Štai, JAV LB krašto bendruomenės socialinių reikalų komisija sukurė savo veiklą. Apsnūdė veikėjai sukurto. Komisijos pirmininko dr. Antano Butkaus rūpesčiu dėka šią vasarą veiklon įtraukta visa eilė gerovės srities žinovų ir specialistų.

Tik paminėkime: Galina Suziedienė, Washingtono katalikų universiteto darbuotoja, ne tik puikiai atstovauja komisijai ir lietuviams šio krašto sostinėje, bet taip pat vykdo konkrečius uždavinius. Ji yra mūsų bendruomenės aktyvi atstovė labai svarbioje komisijoje (Advisory Council of the National Center for Urban Ethnic Affairs). Ji taip pat koordinuoja „mažųjų konferencijų“ seniesiems amerikiečiams — Europos kilmės — veiklą.

Jos dėka lietuvių bendruomenė bus pakankamai gerai atstovaujama būsimose „mažosios konferencijose“. Tarp kitko, šios konferencijos vyks artimoje ateityje: pirmoji lapkričio 10-12 dienomis Baltimorėje, o antroji — gruodžio 4-6 dienomis Clevelande.

Abi konferencijos yra atviro visiems lietuviams, ypač gy-

venantieji Baltimorės ir Clevelande apylinkėse turėtų gausiai jose dalyvauti. Yra numatyta, jog konferencijose lietuvių Bendruomenė atstovaus net keli delegatai.

Bendrai minėtosios konferencijos bus vienas konkretus žingsnis, kur šio krašto valstybiniai organai padės senstantiems piliečiams pasiekti senatvę palaimon, bet ne prakeikiman.

Kitas veiklos pavyzdys. Šios vasaros metu socialinės gerovės komisija užsibrėžė nepaprastam darbiui: suregistruoti ir apklausinėti senstančius lietuvius, šia linkme jau vykdomi konkretūs uždaviniai.

Štai, Clevelande ir Hot Springs apylinkėse jau registruojami senesnieji lietuviai. Darbas nepaprastai svarbus. Surašinėjimo pasekmės galės lietuvių Bendruomenės pasinaudoti, kuriant „lietuviškas sodybas“ bei prašant valstybinės paramos lietuvių bendruomenei.

Svarbu, kad visa lietuviškoji visuomenė aktyviai dalyvautų minėtuose surašinėjimuose.

Surašinėjimo planu ir jo įvykdymu rūpinasi dr. Regina Kulienė. Ji suplanavo apklausinėjimų anketa. Ji taip pat yra numatiusi panaudoti apklausinėjimų pasekmes mokslinei studijai ir bendrai informacijai. Svarbu, kad lietuviškoji visuomenė, ypač dabar Clevelande ir Hot Springs apylinkėse, jai šitame darbe talkininkautų.

Padėti senstantiems lietuviams numatoma ir kitais būdais. Sakykime, numatyta suintensyvinoti joje srityje informaciją periodinėje spaudoje. Bus bandoma partirti įvairiuose socialinio gyvenimo reikaluose (žinios apie pensijas, atostoginai, teisiniai, pašalpiniai patarimai).

Tačiau tai jau kita tema. Apie tai — vėliau.

DAUGUVA — LATVIJOS LIKIMINĖ UPĖ

A. TENISONAS

Leidykla „Gauja“ perspausdino Rygoje 1933 m. Valterio ir Rapos išleistą I. Sleino, K. Ašmano, N. Dėlės, J. Silinio ir V. Lamstero studiją apie Latvijos didžiausią upę Dauguvą, kurią Latvijoje vadindavo „likimine upe“.

Visos latvių tautos ir valstybės istorijos protarpiais prie Dauguvos įvykdavo kautynės ir tarp pačių gentių ir su užpuoliku įsibrovėliais, taip ir įsibrovėlių kovos vienu su kitais, kas daugiau ar mažiau paveikdavo latvių tautos ir visos Latvijos likimą. Dauguva, kaip susisiekimo kelias, turėjo didelę reikšmę jau senovėje, nors ji laivininkystei tiko tik savo žemupyje.

Dauguva prieš srovę žygiavo užkariautojai kryžiuočiai, pirmas pilis jie pastatė, kaip parašyta senosese kronikose, Iškėlė ir Salaspilį.

Apie Dauguvą, kaip likiminę upę, byloja jauniausieji įvykiai. Tai buvo Pirmas Pasaulinis karas, kai vienoje Dauguvos pusėje stovėjo rusų, o antroje — vokiečių armija ir be to Dauguvos kairiajame krante ir teritorijos dalyje prieš vokiečius kovojo latvių saulės batalionai. Vėliau šis žemės tarpas buvo pavadintas Mirties sala. Per Latvijos išsilaisvinimo kovas astrios kautynės įvyko Rygoje prie abiejų geležinių tiltų per Dauguvą, bet Bermonto dainių sutriuškinimas prasidėjo nuo Bolderajos, kur iš Milgravo laiveliais buvo perkelti Latvijos kariuomenės daliniai.

Nors Dauguvos ilgis siekia 1003 km., bet Latvijai iš to tenka tik 370 km. Dauguva savo pradžia turi Rusijoje ir išteka iš Dvinezio ežero Valdajaus aukštumoje. Latviją ji pasiekia prie Kaskaučių kaimo jau 200-250 metrų platumo upe, bet prie Rygos ji jau siekia 700 metrų plotį. Prie intakos į Rygos įlanką Dauguvos platumas viršija vieną kilometrą.

Latvijos dalyje į Dauguvą įteka iš dešinės pusės Dubna, Aiviekste, Persė, Ogrė ir Jugla, bet iš kairiosios pusės — Dvītė, Eglaine, Mazoji Suseja ir Laučė. Čia paminėtos tik didesnės intakos. Dauguva Latvijoje turi 80 salų.

Tarp Livonij ir Jekabpili — 14, Ogrės rajone — 6, apie Dolę — 13, bet Rygos rajone — 30 salų.

Studijos išleidimo metu prie Dauguvos buvo 10 miestų. Dabar prie naujosios hidroelektrinės stoties išaugo naujas Stuckos miestas, bet Krustpiliui susijungus su Jekabpiliu, liko ir vėl 10 miestų.

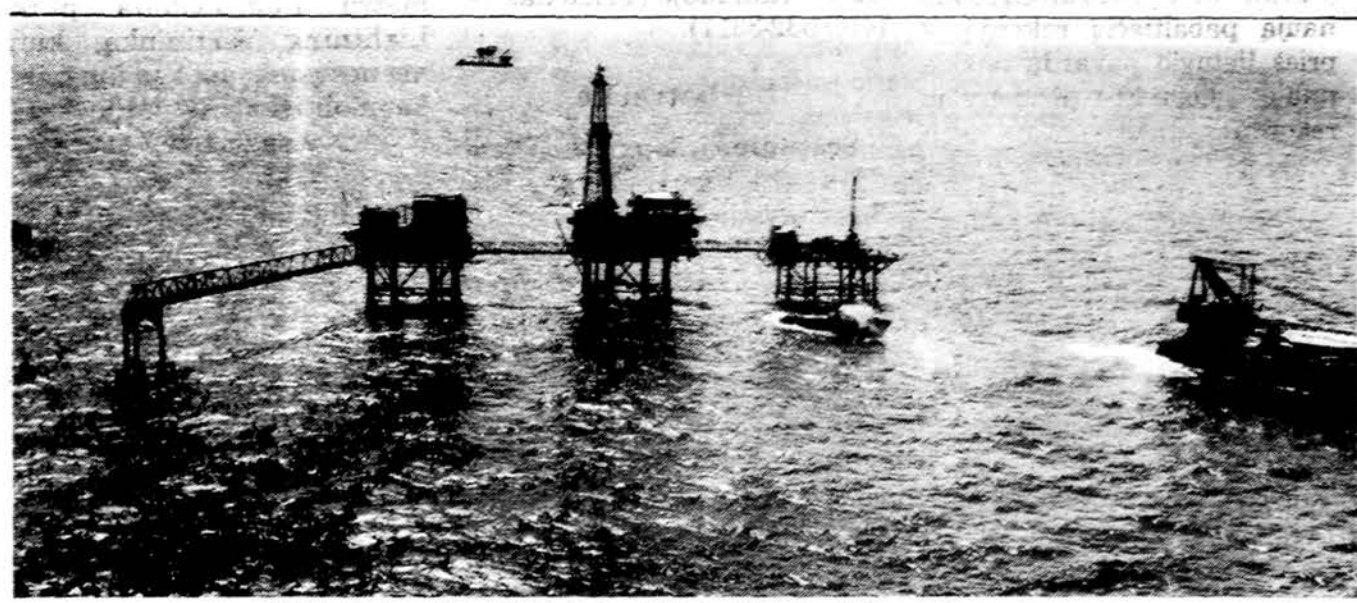
Nuo ledinmečio laikų Dauguva teka išplauta vaga ir vietomis jos status krantai siekia 20—30 m. aukščio. Per tūkstantmečius apie Dauguvos vietoves susidarė įvairūs padavimai ir rašytiniai — poetų jausmingi aprašymai: Staburags, Liepavots, Liepvārde, Aizkraukle, Persė ir t.t.

Šioje knygoje I. Sleinis rašo apie Dauguvos aukštųjų ir plaukiamą žemyn nuo Piedrujos iki Daugpilio ir toliau iki Dauguvos žemumų. Jis taip pat aprašo Dauguvos žemumų florą, potvynius, Dauguvos ūkinę reikšmę ir miestus. J. Silinš aprašo Dauguvos krantų fauną, žuvis ir jų žvejybą, paukščius bei žinduolius. N. Dėlė duoda Dauguvos geografinį pūvį. V. Lamsters supažindina turistus nuo Plavinių iki Rygos.

Knyga 107 psl. su 7 žemėlapiu ir 35 iliustracijomis. Ši laida jau istorinė, nes šiandien Dauguva jau nebe tokia kaip studijoje aprašyta. Dauguva įsprausta jau tarp cemento ir akmenų ir jos srovė suka trijų didžiųjų jėginių turbinas: prie Kegumo, kuris pastatytas nepriklausomybės laikais ir naujai statyti prie Stučkos ir Dolės. Dauguvos slėniai užtvindyti. Nebėra pasakiško Staburago, nebėra Persės vandens krioklio, Koknesės pilies griuvėsių.

Latvių poezijoje Dauguva daug apdainuota. Mažiau ji aprašyta proza. Taip pat ir menininkai yra įamžinę Dauguvos motyvus. Daugiausia prof. J. Kuģa ir A. Strals. Senajai Dauguvai paminklą pastatė dr. H. Marics, parašęs knygą „Mano balta Dauguva“, kuri išspauduota.

Ši Dauguvos studija Vokietijoje kainuoja DM 9, ir gaunama Latvijos laikraščio knygynė 2420 Ltv. Postf. 107. Bundesrepublik Deutschland.

Didžiuliai naftos kiekiai slypi Meksikos įlankoje, po jūros dugnu.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MINISTERIŲ LIKIMAS

L. KERULIS

3

Juodakis Petras, g. 1872.VIII.21 Ratiupėnų k., Kupiškio vls., Panevėžio aps., 1898 m. baigė Petrapilio univ. gamtos mokslų skyrių, chemijos prof., VII — VIII kab. 1922.II.2 — 1923.VI.29 švietimo ministeris. Po sunkios ligos mirė Kaune 1940.IX.21.

Jurgutis Vladas, g. 1885.X.24 — XI.5 Joskaidų k., Palangos vls., Kretingos aps., kunigas, Petrapilio dvasinė akademija baigė 1910m. magistro laipsniu, 1910-13 m. studijavo socialinius — ekonominius mokslus Miuncheno univ., ekonomikos prof., Lietuvos Banko organizatorius ir pirmasis jo valdytojas, VI — VII kab. 1922.I.1 — 1922.IX.28 užsienio reik. ministeris. 1943.III vokiečių gestapo areštuotas, nuo III.26 kalintas Stuthofio konc. stov., kalinio Nr. 21321. Šiltinės pakirstas 1945 žiemą atsiliko kalinuis evakuojant, rusų bolš. pargabentas į Lietuvą. Mirė 1966.I.9 Vilniuje.

Kairys Steponas, s. Vincento, g. 1878.XII.20 Užuvėžių k., Kurklių vls., Ukmergės aps., technologijos institutą Petrapilyje baigė 1908 m., inžinierius technologas, prof., politikas, publicistas, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, IV kab. 1919.IV.12 — 1919.X7 tiekimo ir maitinimo minis-

teris. Nuo Sov. Rusijos okupacijos 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Atvyko į JAV. Buvo VLIKO pirmasis pirmininkas, vėliau Vokietijoje buvo VLIKO vykdomojo taryboje. Mirė 1964.XII.16 New Yorke.

Karoblis Vincas, g. 1866 Natiškių k., Vabalninko vls., Biržų aps., teisės mokslus baigė Kijevo univ., teisininkas, VI — VIII kab. 1920.VI.19 — 1923.VI.29 teisingumo ministeris, XII kab. 1925.IX.25 — 1926.V.31 teisingumo ministeris. Mirė 1939.V.25 Kukaikos vnk., Subačiaus vls., Panevėžio aps.

Karvelis Petras, g. 1897.VI.29 Jiestrakio k., Šilavoto vls., Marijampolės aps., valstybinius mokslus studijavo Muencheno ir Berlyno univ., 1923 m. baigė Breslavo univ. teisių fak. ir gavo valst. mokslo dr. laipsnį, ekonomistas, visuomenės vie-
kėjas. XII kab. 1925.IX.25 — 1926.V.31 ir XIV kab. 1926.XII.19 — 1927.V.3 finansų ministeris. 1940.VI.15 Sov. Rusijai Lietuvą okupavus išbėgo į Vokietiją. 1944 m. trumpam buvo grįžęs į Lietuvą ir vėl okupantams grįžtant pasitraukė. Vak. Vokietijoje veikė Lietuvos laisvės byloje. Mirė 1976.VIII.10 Baden — Baden m.

Klimas Petras, g. 1891.II.23 Kušliškių k., Kalvarijos vls., Marijampolės aps., 1914 m. baigė Maskvos univ. teisių fak., istorikas, redaktorius, knygų autorius, Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras, diplomatas, VI kb. 1921.XII.20 — 1922.I užsienio reik. ministerijos valdytojas. Nuo 1925 m. ical. ministeris Prancūzijai. Vokiečių gestapo 1943.IX.18 areštuotas Prancūzijoje, 9 mėn. kalintas įvairiuose kal., 1944 m. atvežtas į Vilnių. 1946 m. okupantų rusų nuteistas, išvežtas į Vorkutą, vėliau į Čeliabinską. Po 9 m. grįžo. Mirė 1969.I.16 Kaune.

Krikščionas Jurgis, g. 1894.IV.22 Ašmintos k., Prienų vls., Marijampolės aps., 1914 m. stojo į Petrapilio univ. gamtos — mat. fak., 1918 m. grįžo į Lietuvą, 1920-23 m. tėsė agr. studijas Vokietijoje

Halle a.d. Saale univ., agronomas, prof., kooperatininkas, visuomenininkas, XIII kab. 1926.VI.15 — 1926.XII.17 ir XX kab. 1939.III.28 — 1939.XI.21 žemės ūkio ministeris. Nuo Sov. Rusijos okupacijos 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, mirė 1947.III.24 Hamburge.

Krupavičius Mykolas, g. 1885.X.I Balbieriškėje, Marijampolės aps., 1917 m. baigė Petrapilio dvasinę akademiją, kunigas, prelatas, visuomenininkas, politikas, valstybininkas, žemės reformas Lietuvoje sumanytojas ir vykdytojas, knygų autorius, IX — XII kab. 1923.VI.29 — 1926.V.31 žemės ūkio ministeris. 1942.XII.5 vokiečių gestapo areštuotas, kalintas Eitkūnų ir Tilžės kal., 1943.IX internuotas Karmelito vienuolyne Regensburge ligi amerikiečių kariuomenės atėjimo 1945.IV. Buvo ilgametis VLIKO pirm. Mirė 1970.XII.4 Chicagoje.

Leonas Petras, g. 1864.XI.16 Leskavos k., Gudelių vls., Marijampolės aps., Maskvos univ. teisių fak. baigė 1889 m., teisininkas, prof., varpininkas, mokslo veikalo autorius, I-II kab. 1918.XI.11 — 1919.III.12 teisingumo ministeris; IV kab. 1919.IV.12 — 1919.X.7 vidaus reik. ministeris. Mirė 1938.IV.12 Kaune.

Leonas Silvestras, g. 1894.I.15 Leskavos k., Gudelių vls., Marijampolės aps., studijavo Maskvos ir Charkovo univ., 1925 m. baigė LU teisių fak., 1919 m. stojo Lietuvos kariuomenėn, apdovanotas Vyčio Kryžiumi, teisininkas, pulkininkas, XVIII — XIX kab. 1938.III.24 — 1939.III.27 vidaus reik. ministeris. 1940.VII.12 bolš. areštuotas Žemųjų Amalių k., Pažaislio vls., Kauno aps., kalintas Kauno sunk. dar. kal. IV skyr., 1940.VII.23 išvežtas į Maskvos Lubiankos kal., tolimiesiems tardymams 1940.XII.8 grąžintas į Kauno s.d. kal., išėjo į laisvę 1941.VI.23. Po karo rusų ištremtas į Sibirą, grįžo 1956 m., mirė 1959.XI.17 Kaune.

(Bus daugiau)

KUN. A. STAŠIO JUBILIEJUS

Chicago ir kitų kolonijų lietuviams plačiai pažįstamas, energingas kun. Adolfas Stašys ši mėnesį švenčia deimantinį savo amžiaus jubiliejų — 75 metų. Jis yra gimęs 1905 m. spalio 19 d. Ikonų kaime, Rokiškio apskrity.

Pradžios mokslo išėjęs Žiobiškų, lankė Panevėžio gimnaziją, o kunigystei ruošėsi Kauno kunigų seminarijoje, drauge eidamas studijas ir Vytauto Didžiojo universitete. Turėdamas gabumų moksle, kursą baigė anksčiau kunigų nustatyto amžiaus, bet specialiu leidimu buvo išvėntintas 1928 m. lapkričio 11 d. Vyskupas K. Paltarokas, pastebėjęs jo pedagoginius gabumus ir pasisekimą moksle, paskyrė jį gimnazijų kapelionu: Zarasuose, Pasvaly, Pašvėlyje ir Rokiškyje. Visur labai sėkmingai reikėsi veikloje su ateitininkais ir kitomis jaunimo organizacijomis, savo draugiškumu ir nuosirdumu pelnydamas mokinių pasitikėjimą ir mokytojų prielankumą.

Bolševikų okupacija jį išblovė į Vakarų. Patekęs į Nuertingeno stovyklą, buvo ten suorganizuotas gimnazijos kapelionas ir vicedirektorius. 1947 m. atvyko į Chicago. Kurį laiką darbuotis Brighton Parko lietuvių parapijoje. Iš čia buvo pakviestas labai lietuviškos dvasios Šv. Kryžiaus klebono kun. A. Linkaus, kuris buvo ypatingai prielankus naujiesiems kunigams, priimdamas jį net keletą į savo kleboniją.

Kun. A. Stašys ne tik buvo uolus parapijos ir bažnyčios darbe, bet buvo ir vienas pirmųjų organizatorių iš stovyklų atvykusiųjų tautiečių šiam krašte. Kun. Linkaus prielankumas naujus ateivius patraukė prie Šv. Kryžiaus parapijos ir jie ėmė grupotis Dainavos ansamblyje, ypač kai jo muzikinis direktorius St. Sodeika buvo pakviestas Šv. Kryžiaus vargonininku. Kun. A. Stašys pasidėdavo šio ansamblio globėjas ir rėmėjas, suveddamas į artimus ryšius su jo vadovybe ir nariais.

Kun. A. Stašys talkino ir organizavo lietuvių mokytojų sąjungai. Ypač pamėgo vyčius, įsijungė į šaulių veiklą ir buvo daugelio organizacijų bei kolonijų kviečiamas su paskaitomis. Su ypatingu atsidavimu ėmė dirbti Amerikos lietuvių Taryboje, čia būdamas valdybos nariu, o paskutiniu metu — generaliniu sekretoriumi. Savo draugiškumu, vaishingumu, patriotiniu nusistatymu pelnė prielankumą įvairių ideologinių ir patriotinių grupių. Veikla Altoje jam sudarė są-

Kun. Adolfas Stašys

lygas sueti ir ryši su kai kuriais JAV kongresmenais, senatoriais, turėjo progos net tris kartus JAV Atstovų rūmuose sukalbėti invokaciją bei dalyvauti delegacijojė susitikime su prez. Fordu.

Net ir Chicago miestas įvertino jo visuomeninę veiklą, 1975 metais išrinkdamas jį į "senior Citizens Hall of Fame".

Jubiliasas turi daug nuosirdžių draugų Chicagoje, kad, jam švenčiant kunigystės auksinį jubiliejų, buvo surengtos kelios pagerbtuvės, išvykstant iš Chicago pelnytam poilsui į St. Petersburgą net apie dešimt grupių su ruošė išleistuvių vaišes. Ypač jo gailėjosi Altos raštinės tarnautojai, kuriems yra parodęs daug draugiškumo ir jų darbo supratimą.

Dabartinio jubiliejaus proga, švenčiant jo 75 metų amžiaus su kakt, Amerikos lietuvių Taryba, įvertindama jo veiklą Altoje spalio 18 d. po savo metinio suvažiavimo tautiniuose namuose 7:30 val. ruošia pagerbimo banketą, į kurį laukiama atvykstant jo gerbėjų ir draugų.

Kiekvienas labiau visuomeninėje srityje besireiškias gali kartais būti ne visų supratas, ne visų viltis išpildas, bet kun. A. Stašio pasiaukojimu lietuviškiems reikalams, visuomeninio darbo pamėgimu negalima abejoti. Darbo įtampa buvo paveikusi, kad jis buvo gavęs širdies smūgį, išguldė savaitės ligoninėje, bet atsigavęs vėl su ta pačia energija grįžo į bažnytinę ir visuomeninę veiklą, nesigailėdamas jėgų lietuviškiems reikalams. Jo gyvenimas vyko pagal jo paties sukurto Amerikos lietuvių kongresui šūkį: "Lietuvis nepavargęs kovojė dėl Lietuvos laisvės".

J. Pr.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

WORCESTERIO LIETUVIAI — LAISVĖS ŽYGYJE

Rugsėjo 27 d. anksti rytą, brėkstant pirmiesiems saulės spinduliams, vienas po kito važio automobiliai į Malronio parką. Rinkosi įvairaus amžiaus, janimas — tai buvo tie entuziastai, kurie pasiryžo važiuoti į New Yorką, kad prisidėtų prie Pabaltiečių Laisvės žygio, kuris minėtų dieną buvo rengiamas.

Atvažiavo ir autobusas. Grupės vadovo E. Meilaus vadovau-

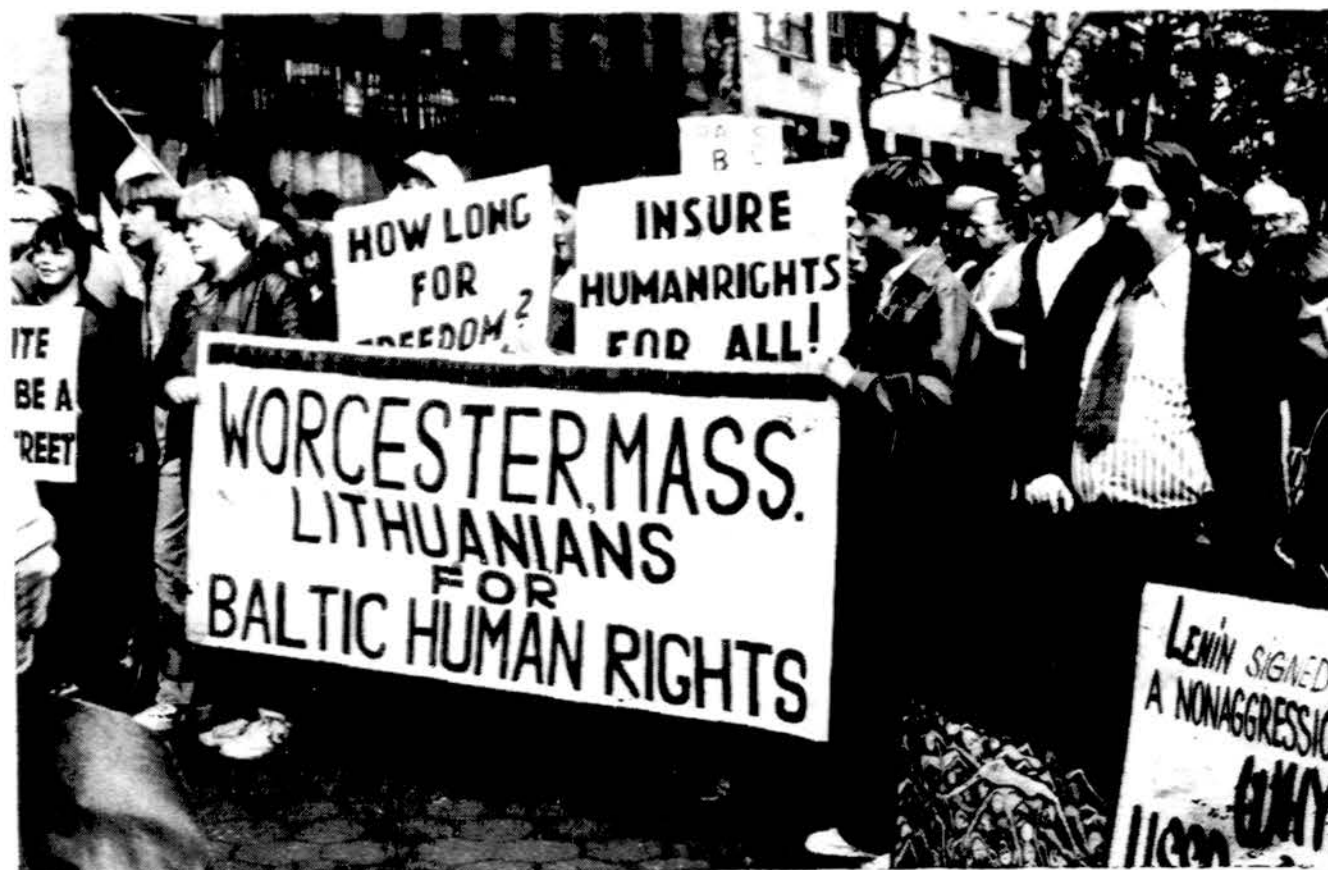
jam, visi kartu pasimeldėme, paprašydami Dievo palaimos šios dienos žygiui. Išvažiavo me 6:50 val. ryto. Jaunimas lydėjo kelią, linksmi dainuodami. Prisidėjo ir vyresnieji, o dažnai gražiai skambėjo ir sutartinės dainos.

Apie 11 val. ryto pasiekėme New Yorką. Prieš 11:30 val. autobusas sustojo prie Jungtinių Tautų esančioje gatvėje. Laisvės žygis vyko tik perėjus skersai gatvę — Hammarakjold Plaza. (Pačio žygio eigą neaprašysiu, nes tai atliks laikraščių žurnalistai).

Tenka džiaugtis, kad važiuo daug skautiško jaunimo, bet kartų liūdna, kad nesimatė mūsų tarpe nė skautų, nė skautų vadų, išskyrus E. Meilų, jr., kuris buvo grupės vadovas ir E. Gorodeckienė. Dalyvavo ir Lituanistinės mokyklos aukštesnės klasės mokiniai ir tėvų komiteto išdėstę. Naujosios Anglijos šaulių rinktinės ir Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. A. Zenkus su nemažu skaičiumi šaulių, o taip pat ir kitų organizacijų nariai.

Kelionės vadovo E. Meilaus, jr., dėka, buvome aprūpinti plakatais. Šiame Laisvės Žygyje dalyvavo daug jaunimo. Džugu buvo stebėti net ir mažuosius mokinius, kurie ten buvo atvežti, tai augantis lietuviškas atžalynas — pradžios mokyklų mokiniai.

Kalbėjo ir pats naujusias, prieš mėnesį laiko pasiekęs Ameriką Lietuvos rezistentas Vladas Šakalis. Buvo labai sujudintas, ir net ašaros veržėsi iš akių, bet kalba buvo ugninga ir inspiruojanti, nekalbant apie S. Kudirkos kalbą, kuri dažnai buvo pertraukiama plūjimais, kaip ir V. Šakalio.

Worcesterio lietuviai demonstruoja prie Jungtinių Tautų.

Nuotr. Ed. Meilaus

Netikėtai programos vedėjas visus nustebino, pabaigoje pranešdamas, kad dabar žygiuosime prie Sovietų ambasados "pasveikinti" atvykusį sovietų užsienį reik. min. A. Gromyko.

Taip ir žygiavome New Yorko miesto gatvėmis, lydinč ne tik policijai, bet ir saulutės spinduliams, o jaunimui entuziastingai šaukiant įvairius šūkius, kurių garsas pasiekė ir New Yorko

dangoraižius.

Džiaugėmės visi laimingai atsiėktu šios dienos tikslu. Dėkojome Dievui vėl pradėdami kelią atgal bendra malda, kurią kaip ir išvykstant iš

Worcesterio, pravedė keliomis vadovais, nors jau su užkimusiu nuo šauksmo — laisvės Baltic States balsu. Manau, kad ir V. Baziko bei kitų jaunuolių, o kartu ir mergaičių gerklės buvo panašioje padėty.

Garbė ir padėka jaunimui, taip drąsiai kovojančiam už savo tėvų žemės — Lietuvos laisvės atgavimą. Malonu buvo stebėti tuos entuziazmu jų degančius veidus. Taip kad gerbime, mylėjime jaunimą, kurių didelė dauguma nėra matę Lietuvos, už jų darbus atliekamus Lietuvai. Padėkime jiems. Ir šiame Laisvės Žygyje galėjo daug daugiau dalyvauti žmonių ne tik iš mūsų, bet ir kitų kolonijų. Dalyvavo pora asmenų siekiančių gal būti netoli 80 metų amžiaus. Jie pajėgė nueiti nuo Jungtinių Tautų iki Sovietų ambasados, o kelionė buvo ne trumpa. Paklausus — ar nepavargote. Jų atsakymas buvo: dėl Tėvynės laisvės, nejauniau nuovargio. O tuo tarpu daugelis jaunesnio amžiaus nevažiavo, buvo ir tokių, kurie net nežinojo, kad Laisvės Žygis rengiamas.

J. M.

Laikas yra dabar atstatyti Amerikos kampinius akmenis: Mūsų šeimas ir mūsų kaimynystes.

Laikas Reagan'ui yra dabar.

Amerika buvo pastatyta ant stiprių šeimų tradicijų bei kaimyno pagalba kaimynui. Ir ultimatinis saikas valdžios vadovavimo nuostatų pritaikyme miestams, rūpinamasi gyvenamųjų namų statyba ir įstatymų įgyvendinimas yra kokybė mūsų kaimynystės.

Gubernatorius Reagan yra išipareigojęs šiai tradicijai. Jis tiki, kad pagyvinimas Amerikos miestų vaizduos gyvybingumą mūsų kaimynystės. Jis darbuosis miestų atstatymu, stiprindamas Amerikos ekonomiką programomis sumažinti infliaciją ir sudaryti naujų darbų. Jis darbuosis, kad federalinė valdžia daugiau reaguotų piliečiams ir skatins individualius asmenis savo vietovėse vadovauti, kuriant geresnį

gyvenimą jų šeimoms.

Mokslo srityje Gubernatorius Reagan, palyginus su Carter'io Administracija, remia „tuition tax credits“ šeimoms norinčioms leisti savo vaikus į privačias ar parapijines mokyklas.

Jis remia vaikams lankyti mokyklas jų pačių kaimynystėse, nes verčiamas vežiojimas autobusais nieko nepadės jų mokslo kokybei. Ir jis remia mokslo sistemą pagrįstą tėvų teisių pirmenybe ir atsakomybe.

Gubernatorius Reagan tiki, kad kaimynystė esant suvienytom ir pastoviom, nusikaltimai sumažės. Su didesne federaline ir technine pagalba vietiniai ir valstybiniai tarpininkai galės geriau patarti ir sumažinti prasižengi-

mus jų pačių bendruomenėse.

Socialinio aprūpinimo srityje, Gubernatorius Reagan tiki, kad pagalbos programos, kurios šelpia vargstančiuosius, turėtų būti administruojamos, kur tik galima, vietinių kaimynystės.

Amerikos šeimos ir kaimynystės yra kampiniai akmenys mūsų visuomenės, susiejus su bendromis vertybėmis.

Štai kas yra Amerika.

Laikas yra dabar.

Reagan'as į Prezidentus

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LE švietimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagalba mokytiems skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiuntimu \$7.00. (Iliustracijos dar pridėda vaistijos mokėto 30 centų.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

SOLISTAI

Rimas Strimaitis, Valentinas Liorentas,
Vytautas Paulionis, Roma Mastienė,
Margarita Momkienė,
Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė,
Vytautas Radys, Bronius Jančys,
Nelia Paulauskaitė,
Julita Šermukšnytė-Burgess.

ČIČINSKAS

ALOYZO JURGUČIO Trijų veiksmų opera

Libretas — ANATOLIJUS KAIRIO

Dirigentas — ALOYZAS JURGUTIS

Režisierius — PETRAS MAŽELIS

Dailininkas — JURGIS DAUGVILA

— Stato —

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA

LAIKAS

PREMJERA — 1980 metais lapkričio 8 d., 8 val. vakare. ANTRAS SPEKTALIS — lapkričio 9 d. 3 val. popiet. Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorijoje, 6727 South California Avenue.

BILLETAI:

VAZNELIŲ PREKYBOJ (Gifts International), 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424 (darbo valandomis). Tuo pačiu adresu galima užsakyti ir paštą.

KAINOS: \$15, \$13, \$12, \$9, \$6, \$5.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

IDOMUS LB METINIS SUSIRINKIMAS

Rugsėjo 21 d. Lietuvių namuose įvyko plačios apimties Philadelphia Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo per 50 žmonių. Buvo paliesta visa eilė idomių klausimų. Rimas Cesonienas vienas JAV-bių delegatų į Madrido konferenciją, susirinkusius supažindino su pasitarimų tikslais, JAV-bių delegacijos sąstatu, numatomomis kliūtims ir kas yra daroma iš lietuvių pusės, kad mūsų pavergtos tėvynės opieji reikalai būtų tinkamai išskirti sesijose.

Teresė Gečienė, apylinkės pirmininkė, savo pranešime suminėjo darbus, atliktus jos kadencijos metu. Jų buvo gana daug ir plačios apimties. Su gera ir įvairia programa buvo paminėta Vilniaus universiteto 400 m. nuo įsteigimo sukaktis. Suruošta Šv. Andriejaus parapijos kunigų pagerbimas, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Gražiai praėjo literatūrinė popietė, pristatant Algirdo Landsbergio knygą "Muzika įžengiant į neregėtus miestus". Popietėje dalyvavo knygos autorius. Suruošta Vasario 16 minėjimas. Bene didžiausia kultūrinė atrakcija buvo kanadiškos "Gintaro" viešnagė Philadelphiaje. Koncerto metu salė po ilgo laiko tarpio vėl buvo pilna žmonių, ir turėta apie 600 dol. pelno. Originalių būdų su JAV Lietuvių jaunimo sąjungos Philadelphiajos skyriaus žmonių pagalba buvo paminėtas Baisusis Birželis ir 40 m. Lietuvos okupacijos sukaktis. Jau nimas 24 val. budėjo netoli Laisvės Varpo Philadelphiaje esančio. Ta proga audiencijos pasikard. John Krol metu buvo išgautas sutikimas, kad visose Philadelphiajos arkivyskupijai priklausančiose bažnyčiose, vieną sekma dieną būtų meldžiamasi už kenčiančią Lietuvą. Kai kurie kunigai, paskatinti kardinolo laiškais, pasakė turintys pamokslus apie mūsų rengiamus tėvynininkus. Dar pridėjus daugybę mažesnio masto darbų, susidarė vaizdas, kad per vienerius metus padaryta labai daug. Tai šiame krašte bren dusios, bei mokslus ėjusios, energingos, kliūčių ir darbo nebijančios Teresės Gečienės vadovaujama valdybos nuopelnas. Kaip ir visada didžioji darbų našta ir atsakomybė krito ant pirmininkaujančios pečių.

T. Gečienė išreiškė nuostabią padėką už glaudų bendradarbiavimą buvusios valdybos nariams: Juozui Lukui, Jūratei Stirbenei, Marijai Sušinskienėi, Genovaitėi Maciūnienėi, Viktorui Balten ir Kęstutui Pliuskonui. Be to, už atliktą darbą padėkojo Henrikuvi Savickui, radijo valandėlių vedėjui ir Gediminui Dragūnui, tos valandėlių išdoto tvarkytojui. Susirinkimui pirmininkavęs Gabrielius Mironas pastebėjo, kad Teresė Gečienė buvo viena iš geriausių LB apylinkės pirmininkų.

Iš valdybos kasininkės Marijos Sušinskienės pranešimo paaiškėjo, kad LB apylinkės metinė apyvarta siekė per 9000 dol. Išlaidų turėta 8300 dol. Šiuo metu židė turima per 600 dol. Finansškai buvo paremta Vinco Krėvės lituanistinė mokykla, mokytojų stadija, tautinių šokių šventė Chicagoje, Jaunimo s-gos Philadelphiajos skyrius, keturi laikraščiai (Bridges, Draugas, Darbininkas, Dirva), Bendruomenės radijo valandėlė, Šv. Andriejaus parapijos salės išpuošimas.

RADIJO VALANDĖLĖS REIKALAI

Iš pranešimų paaiškėjo, kad radijo valandėlė turi nemažai sunkumų. Bene didžiausias jų yra pinigų piniginė padėtis. Šiuo metu išde turima per 350 dol. Kas savaitę radijo stočiai tenka sumokėti 140 dol. Pridėjus dar kitas išlaidas metinė samata siekia veik 10,000 dol. Lyg atrodytų, kad radijo valandėlė ateitis yra beviltiška. Tačiau turima šiek tiek ir giedresnių prosvaisių. Paskelbus liūdną išdoto stovį, iš klausytojų pradėjo plaukti aukos. Jų ir toliau prašoma siųsti valandėlių vedėjo adresu: H. Savickas, 1025 W. Wingohacking St., Philadelphia, Pa.

Mezgami kontaktai su profesionalais skelbimų rinkėjais. Padidėjus skelbimų skaičiui, pagerėtų ir finansiniai reikalai.

Buvo pasisakyta, kad Savickui, jau 25-kiš metus tempenčiam sunkų radijo valandėlių vėžimą, reikia linga pagalba. Radijo valandėlėse pasigendama kultūrinių dalykų. Juos įvedus, padidėtų programų vertė, o gal pakiltų ir klausytojų skaičius.

Neseniai į Bendruomenės balso radijo valandėlę buvo įvesta ir 15-kos minučių angliška dalis. Ją tvarko Juozas Janulaitis. Angliškai kalba pranešimai bus girdimi pirmą ir trečią mėnesio šeštadienį. Dar kartą primename, kad LB radijo valandėlių programos yra girdimos šeštadieniais nuo 2:15 iki 3:15 po pietų. Jos transliuojamos per radijo stotį WTFL 860 bangomis.

BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ PRANEŠIMAI

Jūra Viesulienė, Vinco Krėvės lituanistinės mokyklos vedėja, pareiškė, kad šiuo metu turime 26 mokinius. Apie trečdalis jų kalba tik angliskai. Reikalingos pagalbės klasėse. Praėjusiais metais mokyklą lankė 40 mokinių, tai labai didelis sumažėjimas. Ji praeidaryti žygus, kad dar šį rudinį mokyklą skaičius padidėtų. Be to, mokyklai ir toliau reikalinga materialinė parama, o ypatin gal — visuomenės įvertinimas mokinių pasiekimų laimėjimų viešose pasirodymuose. Ji paminėjo, kad neseniai JAV-se buvo paskelbta studija apie etnines mokyklas. Idomių duomenų randa ma, kad šiame krašte veikia daugiau negu 800 įvairių tautybių mokyklų užsidarė ne dėl pinigų trūkumo bei mokytojų stokos, o dėl neradimo sąlygų mokiniams pasirodyti gausiai publikai. Viesulienė praeidaryti visose mokyklose renginiuose kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Šiuo metu mokykloje ir vaiku darželyje dirba 12 mokytojų: Danutė Surdenaitė, Danutė Pluško nytė, Alė Maciūnienė, Valdonė Gaber, Marija Raugienė, Roma Cesonienė, Marija Sušinskienė, Eleonora Balten, Danutė Surdenienė, Ona Pluškonienė, Rima Pluškonytė ir Birutė Snipaitė. Mokyklos kapelionas kun. Sakalauskas.

Mokyklos įplaukas sudaro organizacijų ir pavienių asmenų aukos, pajamos iš parengimų ir tėvų mokesčiai už mokslą. Viso pajamų turėta 8617 dol., o išlaidų — 7150 dol. Tokiu būdu mokykla savo židė dabar turi 1467 dol.

Vinco Šalčiūnas, Lietuvių namų valdybos pirmininkas, darydamas pranešimą pastebėjo, kad anksčiau vadinamas pašalpinis klubas buvo įsteigtas 1907 m.

Prieš 6 m. jo pavadinimas buvo pakeistas į Lietuvių namus (Oficialiai į Lietuvių namų bendrovę), talkininkų pagalba restauruotas bei pritaikytas šių dienų reikalavimams. Namų išlaikymas paskutiniuoju metu pareikalauja apie 25000 dol. arba apie 65000 dol. metinės apyvartos. Kvietė pinigais bei darbu ir ateityje remti mūsų kultūros židinį.

Jūratė Stirbienė, JAV-bių L. S. jungos Philadelphiajos sk. valdybos narė, painformavo, kad ruošiantis Baisiojo Birželio budynės jaunimas paukuojo labai daug laiko, jog jos gerai pasisektų. Buvo susidurta su įvairiomis kliūtims, kurias šalinant išgyta nemažai praktikos. Apgailėstavo, kad budynių atidaryme bei uždaryme atsilankė mažai lietuvių. Konstatavo, kad visa Jaunimo sąjungos valdyba yra sudaryta iš Philadelphiajos ir jos apylinkėse gyvenančių žmonių. Daroma žygų, kad skyrusose būtų pagyvin ta veikla. Iš 18-kos areštuotųjų Washingtono demonstracijose, apie pusė yra iš minėtos vietovės. Neseniai valdyba Lietuvių namuose globojo JAV-bių LJS-gos tarybos suvažiavimą. Galima pridėti, kad anksčiau Philadelphiaja plačiai buvo žinoma JAV-bių LB-nės krašto valdybai davusiais pirmininkais, o šiuo metu ji atkreipia daugelį dėmesį jaunimo veikla.

"Aušrinės" tautinių šokių grupės vardu kalbėjo vadovas Eimutis Radžius. Apgailėstavo, kad dviem metams studijuoti išvykus Jonui Puodžiūnui, neteko gero akordeonisto. Prašė padėti surasti asmenį, kuris galėtų užimti išvykusio vietą. "Aušrinė" per metus turėjo aštuonis pasirodymus.

"Vilties" choro pirm. Povilas Sidlauskas nusiskundė, kad po va saros atostogų sumažėjo dainuoti norinčių skaičius. Pageidavo, kad apylinkės valdyba talkininkautų naujų dainininkų suradime.

RINKIMAI

Su valdybos sudarymu didelės bėdos neturėta, nes T. Gečienės pastangomis kandidatai buvo surasti iš anksto. Susirinkimas juos dauguma balsų patvirtino. Į sekančią valdybą įeis: Teresė Gečienė, Rima Mironienė, Juozas Lukas, Rimas Jakas, Marija Sušinskienė, Genovaitė Maciūnienė ir Jūratė Stirbienė. Susirinkimas valdybai suteikė teisę reikalui esant kooperuoti ir kitus bendrinėms organizacijoms vadovaujančius žmones.

Revizijos komisija pasiliko taip: Feliksas Andriūnas, Gabrielius Mironas ir Ona Kreivienė. Ji sekretoraivo ir susirinkime. Petras Mitailas, sveikatai sunegalavus, toliau komisijoje dalyvauti nebesutiko.

Susirinkimui užtrukus apie 2,5 val. nebeliko laiko diskusijoms. Pageidauta, kad naujoji valdyba greitai laiku sušauktų specialų susirinkimą iškilusių klausimų diskutavimui.

Bronius Vaskaits

Mūsų kolonijose

Newark, N. J.

SUKAKTUVES IR ŠVENTES

Newarko Šv. Trejybės lietuviškos parapijos vargonininkas Klemensas Bagdonavičius ilgametis šios parapijos vargonininkas su

žmona Ona Dulkute Bagdonavičiene rugsėjo 7 d., minėdami vedybų 30 metų sukaktį, po Mišų ir turiningo pamokslu kun. Klemenso Zalalio, kuris, kone pastoviai talkina šioje parapijoje savaitgaliais, pakvietė visus, esančius bažnyčioje, sukaktuvininkams pietums ir parapijos salę. Salėje susirinkusieji tuojau sugiedojo "Ilgiausių metų" su priedais ir jaukiai praleido laiką vaišindamiesi sukaktuvininkų gausaus bufeto gėrybėmis bei skanėstais, kava ir įvairiais stiprumais.

Šventėje dalyvavo sukaktuvininkų vaikai, kurie galėjo. Pažymėtina jaunė, graži dukra Navy uniformoje, kuri patenkinta savo pasirinkta tarnyba, nors dar joje tebėra vos pusę metų. Bagdonavičiai užaugino ir toliau tėviškai globoja 3 dukras ir 2 sūnus. Du iš jų jau sukūrė savo šeimas. Sekmės ir toliau Bagdonavičių šeimai palinkėjo visi šventės dalyviai, prieš išsiskirdami vieni

INSTANT MONEY

Turn old gold, diamonds, other jewelry to cash!
See the reputable companies listed below.

MR. GUY'S

Buying and Selling, Pay Cash
Melrose Park, Ill. 2417 W. Lake St. Phone 681-0505, 681-9271. Addison, Ill. 40 E. Lake St. (In J. C. Shopping Plaza). Phone 941-0740. Evenings and weekends phone 529-0782. Will Pay \$15.00 for any silver dollar. We need Sterling Flatware, 1,000 ozs. Gold (Top dollar per pennyweight). Gold: 10-14-18 K. Class Rings, Coins, Scrap. Diamonds. Platinum. Silver: Sterling, Coins, Proof Sets, Mint Sets. Will Come To You. Please phone for up-to-the-minute quotes.

CHICAGO REFINER

AT THIS LOCATION FOR 30 YEARS
WILL PAY THE HIGHEST PRICES
FOR ALL GOLD AND SILVER IN ANY FORM

Karat Gold	Sterling Silver
Karat Filings	Coins
Jeweler's Sweeps	X-Ray Film
Gold & Silver from	Litho Film
Electronic Scrap	Silver Flake

We can answer questions on any other type of precious metal scrap.

SUPPO SMELTING & REFINING CO., INC.
1240 W. Carroll, Chicago, Ill. 60607 312/421-1402

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valstai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiuojamos kėdės, remontai ir kt., pirkli ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

AMBER

The Golden Gem of the Ages
By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl. kieti viršeliai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.10. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujinukai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS
Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

ĮSIGYKITE ŠIĄ PLOKSTELĘ

LASA LAIKO LASAI... Diriguoja komp. Julius Gaidelis
(Brocktono mišrus choras) stereo
Malda už tėvynę, Tėviškės laukai, Zolė žydėjo, Ant kalno klevėlis, Augo putinas, Plovė lankoj šieną ir kitos.

Gaunama "Drauge"

Kaina su persiuntimu \$6.50

PAŽINKIME MAŽĄJĄ LIETUVĄ

(JOS 4000 METŲ ISTORIJA)

Prof. dr. Povilo Kušnerio studija apie Mažąją Lietuvą: "Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis", išleista Sovietų Mokslo Akademijos. Vertė A. Tentsonas. Gausiai iliustruota su keleta žemėlapių. Istoriko Sauliaus Girniaus plati anglų kalba santrauka (Summary). 224 psl. kietais viršeliais. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Išleido: Liet. Miškininkų Sąjunga Išeiv. Kaina su persiuntimu \$10.90. Ill. gyv. primoka 50 centų (taksu). Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

LB Clevelando apylinkės rūpėsiu lapr. 22 d., atkvietai mas iš Chicago "Dainavos" ansamblio statomas "Čičinskas". LB pirm. J. Malskis (deš.) aptaria informacijos rei kalus su spaudos bei radijo darbuotojais. Greta jo sėdi rez. P. Maželis, V. Rociūnas, J. Stempuzis.

ATVYKSTA „ČICINSKAS“

LB Clevelando paylinkės valdyba atveža iš Chicago naują kultūrinę dovaną Clevelando ir apylinkių lietuviams — Aloyzo Jurgučio operą „Čičinska“. Trijų veiksmų operai libretą parašė Anatolijus Kairys.

Dainavos ansamblis su Čičinsko opera pakvies Lietuvos dienų progą. Spektaklis įvyks lapkričio 22 d., šeštadienį, 7 val. vak. Euclido Senior High School auditorijoje (711 E. 222 St., Euclid, Ohio).

Jurgis Malskis, LB Clevelando apylinkės pirmininkas, didžiųjų pareigų puikus organizatorius, buvo sukvietęs spaudos, radijo ir organizacijų pasitarimą DMNP parapijos mažojoje salėje, kur pirmininkas plačiau informavo apie įvykstančių didelių užsimojimų, o operos rež. Petras Maželis papasakojo ir apie patį operą, pademonstruodamas užrašytus arijų ir chorinių dainų ištraukų iš buvusių repetičių.

Operoje dalyvauja choras iš 60 asmenų, vienuolika solistų — Rimas Strimaitis, Margarita Momkienė, Valentinas Liorentas, Vytautas Paulionis, Julius Savrimas, Roma Mastienė, Vytas Radvys, Bronius Jančys, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Nela Paulauskaitė, Julita Šermukšnytė-Burgess, baletas Jaunučio Puodžiūno, dailininkas Jurgis Daugvila, scenos reikalų vadovas Česlovas Rukuiža ir Clevelando simfoninis orkestras iš 22 asmenų, kuriuos pakvietė orkestro dalyvis Vitoldas Kušleika.

Visas pastatymas kaštus apie 11,000 dol. Bilietai jau platunami. Jų kainos po 12, 10, 8 ir 6 dol. Ir didelis rengėjų dėkingumas, jau labai daug bilietų parduota pirmomis platninimo dienomis. Jų platninimui rūpinasi pats pirm. Jurgis Malskis ir nuolatine valdybos taktininkė Roma Tatarūnienė.

Kadangi iš bilietų visų išlaidų nebus galima padengti, apylinkės pirm. J. Malskis kreipiasi su laiškais į visus prašydamas tapti šio renginio mecenatais, garbės rėmėjais ar rėmėjais. Kaip anksčiau, taip ir dabar, tikimasi, kad lietuviai parems šį didelį kultūrinį užsimojimą.

A.A. DR. ALFONSAS MARTUS

Mirties angelas rugsėjo mėn. net du kartus aplankė lietuvių gydytojų šeimą Clevelande. Rugsėjo 6 d. mirė dr. Jurgis Balčiūnas, o rugsėjo 27 — dr. Alfonsas Martus.

Mielas ir gerbiamas lietuvių gydytojas Martus, turėjęs plačią pacientiūrą, prieš metus susirgo vėžiu, kuris pakirto velionies gyvybę siūla.

Atsiveikimo vakare kalbėjo dr. Henrikas Brazaitis, Ohio lietuvių gydytojų draugijos ir Fraternitas Lituanica vardu, V. Mariūnas Clevelando LB vardu. Juozas Stempuzis, kuris vadovavo minėjimui, davė velionies biografinių brožuų. Kleb. kun. B. Ivanauskas sukalbėjo maldas.

Dr. A. Martus buvo gimęs 1914 m., Kašiadory, baigęs VD universiteto medicinos fakultetą 1940 m., dirbo Lietuvoje, vėliau Vokietijoje ir čia Amerikoje — Clevelande.

1943 m. vedė dantų gydytoją Kotryną Čiurlionytę, išaugino ir išmokslino dukrą Dalią, kuri su šeima gyvena Virgin salose. Palaidotas iš Sv. Jurgio bažnyčios Visų Sielų kapinėse. Clevelando lietuviai nuoširdžiai užjaučia velionies žmoną, dukrą su šeima ir artimuosius.

PARODA

Dailininko Kestučio Kizevičiaus grafikos darbų paroda atidaryta šį šeštadienį, spalio 11 d. 6 val. vakaro Dievo Motinos N.P. auditorijoje. Atidaryme kalbės Juozas Stempuzis. Rengia parapija. Įėjimas — auka. Visi kviečiami parodon atsilankyti ir išgityti jauno ir talentingo menininko darbų.

BALIUS — KONCERTAS

Clevelando vyrų oktetas lapkričio 1 d., šeštadienį, Sv. Jurgio parapijos salėje rengia balių — koncertą, kurio programą išpildys pats Oktetas, jau 21 metus savo dainomis džiuginas didesles lietuvių auditorijas. Kokteiliai 7:30, vakarienė — 8:00. Programą — 9 val. Šokiama gro R. Strimaitio orkestras. Pakvietimų kaina 15 dol. asmeniui. Masišoms bus policinė apsauga. Vietas rezervuoti skambinant Vitalijai Butkuvienėi, tel. 732-8250, Valdui Ziedoniui tel. 481-8023. Visi kviečiami atsilankyti.

A.A. ANTANAS NASVYTIS

Agronomas Antanas Nasvytis, sulaukęs 86 metų, mirė rugsėjo 22 d. Clevelande. Tai paskutinis iš gausios vyresniųjų Nasvyčių šeimos — 6 brolių ir 2 seserų narys, giminės poetas, palikęs rankraštų daug eilėraščių.

Velionis tėvas Motiejus Nasvytis Sartiniukuose, Tauragės apskr. turėjo didelį ūkį ir visus šešius sūnus išleido į aukštųjų mokslus. Antanas aukštųjų agronomijos mokslus baigė Haleje, Vokietijoje. 1922 m. vedė Kotryną Garbiūtę, kuri prieš ketverius metus mirė Clevelande.

Velionis 1918 m. aktyviai dalyvavo Tauragės apskritys organizavime, o 1919 m. suorganizavo savanorių būrį ir įstojo į karo mokyklą. 1934 m. buvo paskirtas

Belvederio aukštosios pienininkystės mokyklos direktoriumi, o 1937-40 m. buvo Fredos sodininkystės mokyklos direktorius. 1940 m. perkeltas į Raseinių žemės ūkio mokyklą, iš kur pasitraukė į Vokietiją, o iš jos į JAV Clevelandą, kur dirbo General Electric, vėliau miesto centre prižiūrėjo gėlynus bei žolynus. Liūdesys liko sūnūs: dr. Mindaugas ir Donatas muzikas su šeima.

Jakubauskų laidotuvių namuose atsiveikimo parvėdė Jaunutis Nasvytis. Maldas sukalbėjo kleb. kun. B. Ivanauskas. Kalbėjo J. Malskis, dr. A. Miliauskas, dr. A. Nasvytis. Audra ir Rūta Nasvytytės — Donato ir Rimgailės dukrėlės paskaitė velionies kūrybos eilių. Velionis iš Sv. Jurgio bažnyčios palaidotas Visų Sielų kapinėse. Nuoširdžios užuojautos sūnams ir artimiesiems.

VYTAUTAS PUŠKORIUS

Išlaikęs nekilnojamo turto verslininko egzaminus, Vytautas Puškorius pradėjo dirbti Thomas Reap Realty, Gates Mills, Ohio, 6678 Wilson Mills Rd., tel. GM 1-0800. Ši žinoma namų pirkimo — pardavimo įstaiga aptarnauja Chagrin Falls, Solon, Chesterland, Hudson, Chardon, Burton, Pepper Pike, Aurora ir Brecksville rajonus. Lietuviai prašomi nekilnojamo turto pirkimo — pardavimo reikalais kreiptis į lietuvių Vytautą Puškorį.

V.R.

SOCIALINĖS GEROVĖS SAVAITGALIS CLEVELANDE

JAV LB Krašto valdybos socialinių reikalų k-ją lapkričio 1 ir 2 dienomis rengia Socialinės gerovės dienas Clevelande.

Simpoziumo būdu bus išaiškinta socialinių reikalų veikla, užsibrėžti uždaviniai, galimybės federalinės valdžios paramai gauti privatiems asmenims bei lietuvių sodyboms statyti ir kt. Simpoziume kalbės k-jos nariai: dr. Vytautas Bieliauskas, klinikinės psichologijos profesorius Xavier universitete, Cincinnati, dr. Regina Kulienė, sociologijos profesorė Illinois universitete, Galina Sužiedelienė, Jonas Šoliūnas, socio-

logas ir socialinės gerovės populiariatorius spaudoje bei socialinio draugimo specialistas iš Chicago ir klevelandiečiai adv. A. Širvaitis ir inž. V. Vinclovas.

Simpoziumo išvakarėse įvyks dail. Ringailės Zotovienės meno darbų parodos atidarymas. Dail. Zotovienė yra surengusi nemažai vieno asmens parodų JAV ir Kanadoje. Be to, grupinėse meno parodose keturis kartus laimėjo premijas. Po parodos atidarymo įvyks muziko Ryto Babicko vadovaujamo Vyrų oktetų ir solistės Irenos Grigaliūnaitės koncertas — balius. Oktetas yra plačiai žinomas savo populiariais koncertais daugelyje lietuvių kolonijų ir šimet švenčia savo 2 metų sukaktį.

JAV LB Socialinė k-ją, giliai vertindama meną, dainą ir muziką, yra išskirtinai pagerbta, turėdama retą progą būti minėtų renginių globėja. Lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama kuo skaitlingiausiai dalyvauti visuose Socialinės gerovės savaitgalio renginiuose.

JAV LB Krašto valdybos socialinių reikalų komisija

VOGE SALPA

Patrauktas teisman 41 asmuo Cook apskrityje už tai, kad neteisėtai išėmė 147,000 dol. šalpos pinigų. Dešimtis apkaltintųjų — valdžios tarnautojai, šeši iš jų mokyklų tarnautojai.

DESEGREGACIJOS SPECIALISTAS

Chicago švietimo taryba nusistatiusi pasamdyti desegregacijos ekspertą, kad sklandžiau padėtų praveisti rasinį jungimą miesto mokyklose.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1380 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Ši programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

LIK SVEIKAS

Raisa URBANTIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukurė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisorius Paulius Jašukonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ŠEIMOS MALDOS LIETUVIŲ KALBA

Per kun. B. Kuhn, OFM, galite gauti lapelį su rytmėtinėmis, vakarinėmis ir įvairiems reikalingoms maldoms. Šis gražiai apspausdintas lapelis (6 puslapių), kuris atstoja maldaknygę paprastoms maldoms, gammas bei mokesčio. Pasirinkite pašto ženklį su pavarde ir adresu dienraščio "Draugo" administracijai: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

Residencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuosavybės
FLORIDA REAL ESTATE
Angeli E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6000 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikaluose: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkėse (Netoli St. Petersburg plitiedų klubo) Prašau kreiptis:

LIUGIJA VAIGAITIENE

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813-581-9411

Vakare 813-585-2738

Lietuviškas restoranas su namu ir įėjimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimas — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETYS PRASIMAI ir kitokie bankai.

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

SKELBIMŲS "DRAUGE"

REAL ESTATE

HICKORY HILLS

BY OWNER — IMMEDIATE

POSSESSION

Ranch, 3 bedroom, ceramic tile bath, 2 1/2 car heated garage. Appliances, draperies and rugs stay. Middle 60's.

Call — 430-3384

NEW BUFFALO, MICHIGAN

Parduodamas namas, 9 metų senumo. Netoli ežero, švarami rajone. Rami vieta pensininkams.

Informacijai kreipkitės į Mrs. Sylvia Wade, tel. 1-616-468-0255.

LEMONT

Gražus mūr. "ranch" namas, 3 miegamieji, kombinuotas salonas - valgomoji kamb. įrengtas rūsy. Centr. oro vėsinimas. 20x40 p. "built-in" baseinas. 1 maš. prijungtas garažas, — \$94,900.

3-jų miegamųjų "raised ranch" namas. 60x214 p. su medžiais sklypas. 1 1/2 vonios. Valgomasis kamb. Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Pulkiai apdrinta. \$91,900.

Tuščias 1 1/2 akro sklypas ant Lemont Road. \$35,000.

Peck Real Estate

Tel. - 257-5883

DEMESIO

V. SASNAUSKAS

Atlieka įvairius CEMENTO DARBUS:

Šaligatvius, laiptus ir kitokius.

Skambint tel. —

GR 6-8402

Už apdraudą nuo ugnies ir automobilių — 20% — 30% pigiau mokėtis bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 96th Street

Telef. — GA 4-8854

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apšilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West

63rd St., Chicago, IL 60629.

Apšilankykite dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visoms prieinamos.

Perskaitykite "Draugą" duokite jį kitiems pasiakyti.

HELP WANTED — MALE & FEMALE

AIRLINES

Major airlines are now hiring for the following opportunities:

FLIGHT ATTENDANTS
RAMP AND BAGGAGE PERSONNEL
TICKET AGENTS
RESERVATION AGENTS
CLERICAL POSITIONS
CUSTOMER SERVICE
FOOD SERVICE

Individuals interested in applying with these airlines companies must be career oriented, have a public relations personality, be willing to travel if required, and be in good health. For further information on how to immediately apply directly with these major airlines companies, write to:

TRAVELEX, INC.
ATTN: AIRLINES APPLICATION INFORMATION
3005 SOUTH WASATCH BLVD. SUITE 101
SALT LAKE CITY, UTAH 84109

Please indicate briefly your background, what airlines position (s) you are interested in applying for and enclose a stamped, self-addressed envelope so that you may receive further information as to what steps to take so that possible interviews might be arranged by these airlines. All major airlines companies are EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYERS.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

gyventi prie vyresnio amžiaus moters

Marquette Parke. Tel. 925-8761.

ISNUOM. 4 1/2 kamb. butas 2-me aukšte, vidutinio amž. porai. Atskiras šildymas. Prie pat Marquette parko. Skambint po 6:30 v. v. tel. 471-1425.

ISNUOM. 4 kamb. butas suaugusiems. Lemonte. Virimui pečius, šaldytvas ir apšildymas. Galima užimti nuo lapkričio 1 d. Skambint nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet. tel. 737-9647.

ISNUOM. 2 BUTAI: 5 kamb. 1-me aukšte; 4 kamb. 2-me aukšte. Po \$130. mėn. Pečiai apšildomi.

4506 South Honore Street

Skambint nuo 6 iki 8 v. vak. 376-2443.

ISNUOM. 3-jų miegamųjų apstatytas namas. Tuojau galima užimti. \$265.00 plius gasas ir elektra. 6 mėnesiams sutartis. Apylinkė 68 ir Artesian. Telef. — 478-2830.

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Istatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuosius.

ALBIN BANY, Tel. 447-8806

MOVING

